

PHAEDRI

AVGVSTI LIBERTI

FABVLÆ ÆSOPIÆ
ELECTÆ

SAKĀRTOJIS UN APSTRĀDĀJIS
VERNERS ĀBELE

RĪGĀ 1936.

L. ū. Studentu padomes grāmatnīcas izdevums

P H A E D R I

AVGVSTI LIBERTI

FABVLÆ ÆSOPIÆ
ELECTÆ

SAKĀRTOJIS UN APSTRĀDĀJIS
VERNERS ĀBELE

R Ī G Ā 1936.

L. ū. Studentu padomes grāmatnīcas izdevums

PHAEDRI AVGVSTI LIBERTI
FABVLARVM AESOPIARVM

LIBER PRIMVS.

Prologus.

Aesopus auctor quam materiam reperit,
Hanc ego polivi versibus senariis.
Duplex libelli dos est: quod risum movet
Ej quod prudenti vitam. consilio monet.
Calumniari siquis autem voluerit, 5
Quod arbores loquantur, non tantum ferae,
Fictis iocari nos meminerit fabulis.

FABVLA I.

Lupus et agnus.

Ad rivum eundem lupus et agnus venerant
Siti compulsi; superior stabat lupus
Longeque inferior agnus. Tunc fauce inproba
Latro incitatus iurgii causam intulit.
Cur, inquit, turbulentam fecisti mihi 5
Aquam bibenti? Laniger contra timens:
Qui possum, quaeso, facerê, quod quereris, lupe?
A te decurrit ad meos haustus liquor.
Repulsus ille veritatis viribus:
Ante hos sex menses male, ait dixisti mihi. 10
Respondit agnus: Equidem natus non eram.

Pater hercle tuus ibi, inquit, male dixit mihi.
Atque ita correptum lacerat iniusta nece.

Haec propter illos scripta est homines fabula,
Qui fictis causis innocentes opprimunt. 15

FABVLA II.

Ranae regem petierunt.

Athenae cum Jlorerent aequis legibus,
Procax libertas civitatem miscuit
Frenumque solvit pristinum licentia.
Hic conspiratis factionum partibus
Arcem tyrannus occupat Pisistratus. 5
Cum tristem servitutem flerent Attici,
(Non quia crudelis ille, sed quoniam grave
Omne insuetis onus) et coepissent queri,
Aesopus talem tum fabellam rettulit.

Ranae vagantes liberis paludibus 10
Clamore magno regem petiere a Iove,
Qui dissolutos mores vi conpesceret.
Pater deorum risit atque illis dedit
Parvum tigillum, missum quod subito vadi
Motu sonoque terruit pavidum genus. 15
Hoc mersum limo cum iaceret diutius,
Forte una tacite profert e stagno caput
Et explorato rege cunctas evocat.

Illae timore posito certatim adnatant
Lignumque supra turba petulans insilit. 20
Quod cum inquinassent omni contumelia,
Alium rogantes regem misere ad Iovem,
Inutilis quoniam esset qui fuerat datus.
Tum misit illis hydrum, qui dente aspero
Corripere coepit singulas. Frustra necem 25
Fugitant inertes, vocem praeccludit metus.

Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Iovem,
Adflctis ut succurrat. Tunc contra deus:
Quia nolulistis vestrum ferre, inquit, bonum,
Malum perferte. Vos quoque, o cives, ait, 30
Hoc sustinete, maius ne veniat malum.

FABVLA III.

Graculus superbus et pavo.

Ne gloriari libeat alienis bonis
Suoque potius habitu vitam degere,
Aesopus nobis hoc exemplum prodidit.

Tumens inani graculus superbia,
Pennas pavoni quae deciderant sustulit 5
Seque exornavit. Deinde contemnens suos
Se inmiscuit pavonum formoso gregi.
Illi inpuidenti pennas eripiunt avi
Fugantque rostris. Male mulcatus graculus
Redire maerens coepit ad proprium genus; 10
A quo repulsus tristem sustinuit notam.
Tum quidam ex illis, quos prius despexerat:
Contentus nostris si fuisses sedibus
Et quod natura dederat voluisses pati,
Nec illam expertus esses contumeliam 15
Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

FABVLA IV.

Canis per fluvium carnem ferens.

Amittit merito proprium qui alienum adpetit.
Canis per flumen carnem dum ferret natans,
Lympharum in speculo vidit simulacrum suum,
Aliamque praedam ab altero ferri putans
Eripere voluit: verum decepta aviditas 5
Et quem tenebat ore dimisit cibum,
Nec quem petebat potuit adeo adtingere.

FABVLA V.

Vacca, capella, ovis et leo.

Numquam est fidelis cum potente societas:
Testatur haec fabella propositum meum.

Vacca et capella et patiens ovis iniuriae
Socii fuere cum leone in saltibus.
Hi cum cepissent cervum vasti corporis, 5
Sic est locutus partibus factis leo:
Ego primam tollo, nominor quoniam leo;

Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi;
Tum, quia plus valeo, me sequetur tertia;
Malo adficitur, si quis quartam tetigerit. 10
Sic totam praedam sola improbitas abstulit.

FABVLA VI.

Ranae ad solem.

Vicini furis celebres vidit nuptias
Aesopus et continuo narrare incipit:
Vxorem quondam Sol cum vellet ducere,
Clamorem ranae sustulere ad sidera.
Convitio permotus quaerit Iuppiter 5
Causam querelae. Quaedam tum stagni incola:
Nunc, inquit, omnes unus exurit lacus
Cogitque miseras arida sede emori.
Quidnam futurum est, si crearit liberos?

FABVLA VII.

Vulpes ad personam tragicam.

Personam tragicam forte vulpes viderat:
O quanta species, inquit, cerebrum non habet!
Hoc illis dictum est, quibus honorem et gloriam
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.

FABVLA VIII.

Lupus et gruis.

Qui pretium meriti ab improbis desiderat,
Bis peccat: primum quoniam indignos adiuvat;
Inpune abire deinde quia iam non potest.
Os devoratum fauce cum haereret lupi,
Magno dolore victus coepit singulos 5
Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem persuasa est iure iurando gruis,
Gulaeque credens colli longitudinem,
Periculosam fecit medicinam lupo.
A quo cum pactum flagitaret praemium: 10
Ingrata es, inquit, ore quae e nostro caput
Incolume abstuleris et mercedem postules.

FABVLA IX.

Passer ad leporem consiliator.

Sibi non cavere et aliis consilium dare
Stultum esse paucis ostendamus versibus.

Oppressum ab aquila et fletus edentem graves
Leporem obiurgabat passer: Ubi pernicitas
Nota, inquit, illa est? Quid ita cessarunt pedes? 5
Dum loquitur, ipsum accipiter necopinum rapit
Questuque vano clamitantem interficit.
Lepus semanimus: Mortis en solacium!
Qui modo securus nostra inridebas mala,
Simili querela fata deploras tua. 10

FABVLA X.

Lupus et vulpes iudice simio.

Quicumque turpi fraude semel innotuit,
Etiam si verum dicit, amittit fidem.
Hoc adtestatur brevis Aesopi fabula.

Lupus arguebat vulpem furti crimine;
Negabat illa se esse culpae proximam. 5
Tunc iudex inter illos sedit simius.
Uterque causam cum perorassent suam,
Dixisse fertur simius sententiam:
Tu non videris perdidisse quod petis;
Te credo subripuisse quod pulchre negas. 10

FABVLA XI.

Asinus et leo venantes.

Virtutis experts verbis iactans gloriam
Ignotos fallit, notis est derisui.

Venari asello comite cum vellet leo,
Contexit illum frutice et admonuit simul,
Ut insueta voce terreret feras, 5
Fugientes ipse exciperet. Hic auritulus
Clamorem subito totis tollit viribus
Novoque turbat bestias miraculo.

Quae dum paventes exitus notos petunt,
Leonis adfliguntur horrendo inpetu. 10
Qui postquam caede fessus est, asinum evocat
lubetque vocem premere. Tunc ille insolens:
Qualis videtur opera tibi vocis meae?
Insignis, inquit, sic ut, nisi nossem tuum
Animum genusque, simili fugissem metu. 15

FABVLA XII.

Cervus ad fontem.

Laudatis utiliora, quae contempseris,
Saepe inveniri haec asserit narratio.
Ad fontem cervus, cum bibisset, restitit
Et in liquore vidit effigiem suam.
Ibi dum ramosa mirans laudat cornua 5
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantum subito vocibus conterritus
Per campum fugere coepit et cursu levi
Canes elusit. Silva tum excepit ferum,
In qua retentis inpeditus cornibus 10
Lacerari coepit morsibus saevis canum.
Tunc moriens vocem hanc edidisse dicitur:
O me infelicem! qui nunc demum intellego,
Utilia mihi quam fuerint, quae despexeram,
Et, quae laudaram, quantum luctus habuerint. 15

FABVLA XIII.

Vulpes et corvus.

Qui se laudari gaudet verbis subdolis,
Sera dat poenas turpes poenitentia.
Cum de fenestra corvus raptum caseum
Comesse vellet, celsa residens arbore,
Vulpes hunc vidit, deinde sic coepit loqui: 5
O qui tuarum, corve, pennarum est nitor!
Quantum decoris corpore et vultu geris!
Si vocem haberes, nulla prior ales foret.
At ille stultus, dum vult vocem ostendere,
Emisit ore caseum, quem celeriter 10

Dolosa vulpes avidis rapuit dentibus.
Tum demum ingemuit corvi deceptus stupor.
[Hac re probatur quantum ingenium valet;
Virtute semper praevalet sapientia.]

FABVLA XIV.

Ex sutore medicus.

Malus cum sutor inopia deperditus
Medicinam ignoto facere coepisset loco
Et venditaret falso antidotum nomine,
Verbosis adquisivit sibi famam strophis.
Hic cum iaceret morbo confectus gravi 5
Rex urbis, eius experiendi gratia
Scyphum poposcit: fusa dein simulans aqua
Antidoto miscere illius se toxicum,
Ebibere iussit ipsum posito praemio.
Timore mortis ille tum confessus est 10
Non artis ulla medicae se prudentia,
Verum stupore vulgi factum nobilem.
Rex advocata contione haec edidit:
Quantae putatis esse vos dementiae,
Qui capita vestra non dubitatis credere, 15
Cui calceandos nemo commisit pedes?
Hoc pertinere vere ad illos dixerim,
Quorum stultitia quaestus impudentiae est.

FABVLA XV.

Asinus ad senem pastorem.

In principatu commutando saepius
Nil praeter domini nomen mutant pauperes.
Id esse verum parva haec fabella indicat.
Asellum in prato timidus pascebat senex.
Is hostium clamore subito territus 5
Suadebat asino fugere, ne possent capi.
At ille lentus: Quaeso, num binas mihi
Clitellas inpositurum victorem putas?
Senex negavit. Ergo quid refert mea,
Cui serviam? Clitellae dum portem meas. 10

FABVLA XVI.

Ovis, cervus et lupo.

Fraudator homines cum advocat sponsum
inprobos,
Non rem expedire, sed malum augere expetit.

Ovem rogabat cervus modium tritici
Lupo sponsore. At illa praemetuens dolum: 5
Rapere atque abire semper adsuevit lupo,
Tu de conspectu fugere veloci inpetu;
Vbi vos requiram, cum dies advenerit?

FABVLA XVII.

Ovis, canis et lupo.

Solent mendaces luere poenas malefici.
Calumniator ab ove cum peteret canis,
Quem commodasse panem se contenderat,
Lupo citatus testis non unum modo
Deberi dixit, verum adfirmavit decem. 5
Ovis damnata falso testimonio
Quod non debebat solvit. Post paucos dies
Bidens iacentem in fovea conspexit lupo:
Haec, inquit, merces fraudis a superis datur.

FABVLA XX.

Canes famelici.

Stultum consilium non modo effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales devocat.
Corium depressum in fluvio viderunt canes.
Id ut comesse extractum possent facilius,
Aquam coepere ebibere: sed rupti prius 5
Periere, quam quod petierant contingerent.

FABVLA XXI.

Leo senex, aper, taurus et asinus.

Quicumque amisit dignitatem pristinam,
Ignavis etiam iocus est in casu gravi.

Defectus annis et desertus viribus
Leo cum iaceret spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus 5
Et vindicavit ictu veterem iniuriam.
Infestis taurus mox confodit cornibus
Hostile corpus. Asinus, ut vidit ferum
Impune laedi, calcibus frontem extudit.
At ille exspirans: Fortes indigne tuli 10
Mihi insultare: te, naturae dedecus,
Quod ferre cogor, certe bis videor mori.

FABVLA XXII.

Mustela et homo.

Mustela ab homine presa cum instantem necem
Effugere vellet: Quaeso, parce, inquit, mihi,
Quae tibi molestis muribus purgo domum.
Respondit ille: Faceres si causa mea,
Gratum esset et dedissem veniam supplici. 5
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis,
Quas sunt rosuri, simul et ipsos devores,
Noli imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus inprobam leto dedit.
Hoc in se dictum debent illi agnoscere, 10
Quorum privata servit utilitas sibi
Et meritum inane iactant imprudentius.

FABVLA XXIII.

Canis fidelis.

Repente liberalis stultis gratus est,
Verum peritis inritos tendit dolos.

Nocturnus cum fur panem misisset cani,
Obiecto temptans an cibo posset capi:
Heus, inquit, linguam vis meam praeccludere, 5
Ne latrem pro re domini? Multum falleris.
Namque ista subita me iubet benignitas
Vigilare, facias ne mea culpa lucrum.

FABVLA XXIV.

Rana rupta et bos.

Inops, potentem dum vult imitari, perit.
In prato quondam rana conspexit bovem
Et tacta invidia tantae magnitudinis
Rugosam inflavit pellem: tum natos suos
Interrogavit, an bove esset latior. 5
Illi negarunt. Rursus intendit cutem
Maiore nisu et simili quaesivit modo,
Quis maior esset. Illi dixerunt bovem.
Novissime indignata dum vult validius
Inflare sese, rupto iacuit corpore. 10

FABVLA XXVI.

Vulpes et ciconia.

Nulli nocendum: siquis vero laeserit,
Multandum simili iure fabella admonet.
Vulpes ad cenam dicitur ciconiam
Prior invitasse et illi in patina liquidam
Posuisse sorbitionem, quam nullo modo 5
Gustare esuriens potuerit ciconia.
Quae vulpem cum revocasset, intrito cibo
Plenam lagonam posuit: huic rostrum inserens
Satiatur ipsa et torquet convivam fame.
Quae cum lagonae collum frustra lamberet, 15
Peregrinam sic locutam volucrem accepimus:
Sua quisque exempla debet aequo animo pati.

FABVLA XXVIII.

Vulpes et aquila.

Quamvis sublimes debent humiles metuere,
Vindicta docili quia patet sollertiae.

Vulpinos catulos aquila quondam sustulit
Nidoque posuit pullis, escam ut carperent. 5
Hanc persecuta mater orare incipit,
Ne tantum miserae luctum inportaret sibi.
Contempsit illa, tuta quippe ipso loco.
Vulpes ab ara rapuit ardentem facem
Totamque flammis arborem circumdedit,
Hostis dolorem damno miscens sanguinis. 10
Aquila ut periclo mortis eriperet suos
Incolumes natos supplex vulpi tradidit.

FABVLA XXX.

Ranae metuentes taurorum proelia.

Humiles laborant, ubi potentes dissident.
Rana in palude pugnam taurorum intuens:
Heu quanta nobis instat pernicies! ait.
Interrogata ab alia, cur hoc diceret,
De principatu cum illi certarent gregis 5
Longeque ab ipsis degerent vitam boves:
Est statio separata ac diversum genus;
Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,
Paludis in secreta veniet latibula
Et proculcatas obteret duro pede. 10
Ita caput ad nostrum furor illorum pertinet.

FABVLA XXXI.

Milvus et columbae.

Qui se committit homini tutandum inprobo,
Auxilia dum requirit, exitium invenit.
Columbae saepe cum fugissent miluum

Et celeritate pennae vitassent necem,
 Consilium raptor vertit ad fallaciam 5
 Et genus inerme tali decepit dolo:
 Quare sollicitum potius aevum ducitis,
 Quam regem me creatis icto foedere,
 Qui vos ab omni tutas praestem iniuria?
 Illae credentes tradunt sese miluo; 10
 Qui regnum adeptus coepit vesci singulas
 Et exercere inperium saevis unguibus.
 Tunc de relicuis una: Merito plectimur.

LIBER SECVNDVS.

FABVLA VI.

Aquila et cornix.

Contra potentes nemo est munitus satis;
 Si vero accessit consiliator maleficus,
 Vis et nequitia quicquid oppugnant, ruit.
 Aquila in sublime sustulit testudinem.
 Quae cum abdidisset cornea corpus domo 5
 Nec ullo pacto laedi posset condita,
 Venit per auras cornix et propter volans:
 Opimam sane praedam rapuisti unguibus;
 Sed nisi monstraro quid sit faciendum tibi,
 Gravi nequiquam te lassabit pondere. 10
 Promissa parte suadet, ut scopulum super
 Altis ab astris duram inlidat corticem,
 Qua conminuta facile vescatur cibo.
 Inducta verbis aquila, monitis paruit,
 Simul et magistrae large divisit dapem. 15
 Sic tuta quae naturae fuerat munere,
 Inpar duabus occidit tristi nece.

FABVLA VII.

Muli duo et raptores.

Muli gravati sarcinis ibant duo:
Vnus ferebat fiscos cum pecunia,
Alter tumentes multo saccos hordeo.
Ille onere dives celsa cervice eminent
Clarumque collo iactat tintinnabulum, 5
Comes quieto sequitur et placido gradu.
Subito latrones ex insidiis advolant
Interque caedem ferro mulum sauciant,
Diripiunt nummos, neglegunt vile hordeum.
Spoliatus igitur casus cum fleret suos: 10
Equidem, inquit alter, me contemptum gaudeo,
Nam nil amisi nec sum laesus vulnere.
Hoc argumento tuta est hominum tenuitas;
Magnae periculo sunt opes obnoxiae.

LIBER TERTIVS.

FABVLA V.

Aesopus et petulans.

Successus ad perniciem multos devocat.
Aesopo quidam petulans lapidem inpegerat.
Tanto, inquit, melior! Assem deinde illi dedit,
Sic prosecutus: Plus non habeo mehercule,
Sed, unde accipere possis, monstrabo tibi. 5
Venit ecce dives et potens: huic similiter
Impinge lapidem et dignum accipies praemium.
Persuasus ille fecit, quod monitus fuit;
Sed spes fefellit inpuidentem audaciam:
Comprensus namque poenas persolvit cruce. 10

FABVLA VI.

Musca et mula.

Musca in temone sedit et mulam increpans:
Quam tarda es! inquit, non vis citius progredi?
Vide, ne dolone collum conpungam tibi.

Respondit illa: Verbis non moveor tuis;

Sed istum timeo, sella qui prima sedens 5

Iugum flagello temperat lento meum

Et ora frenis continet spumantibus.

Quapropter aufer frivolum insolentiam;

Nam et ubi tricandum et ubi currendum sit scio.

Hac derideri fabula merito potest, 10

Qui sine virtute vanas exercet minas.

FABVLA VII.

Lupus ad canem.

Quam dulcis sit libertas, breviter proloquar.

Canis perpasto macie confectus lupus

Forte occucurrit. Dein salutatum invicem

Vt restiterunt: Vnde sic, quaeso, nites?

Aut quo cibo fecisti tantum corporis? 5

Ego, qui sum longe fortior, pereo fame.

Canis simpliciter: Eadem est condicio tibi,

Praestare domino si par officium potes.

Quod? inquit ille. Custos ut sis liminis,

A furibus tuearis et noctu domum. 10

Ego vero sum paratus: nunc patior nives

Imbresque in silvis asperam vitam trahens:

Quanto est facilius mihi sub tecto vivere,

Et otiosum largo satiari cibo?

Veni ergo mecum. Dum procedunt, aspicit 15

Lupus a catena collum detritum cani.

Vnde hoc, amice? Nihil est. Dic, quaeso, tamen.

Quia videor acer, alligant me interdium,

Luce ut quiescam et vigilem, nox cum venerit:

Crepusculo solutus, qua visum est, vagor. 20

Adfertur ultro panis; de mensa sua

Dat ossa dominus; frusta iactant familia
Et, quod fastidit quisque, pulmentarium.
Sic sine labore venter inpletur meus. 25
Age, abire siquo est animus, est licentia?
Non plane est, inquit. Fruere, quae laudas, canis:
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

FABVLA XII.

Pullus ad margaritam.

In sterquilino pullus gallinaceus
Dum quaerit escam, margaritam repperit.
Iaces indigno quanta res inquit, loco!
Hoc siquis pretii cupidus vidisset tui,
Olim redisses ad splendorem pristinum.
Ego quod te inveni, potior qui multo est cibus,
Nec tibi prodesse nec mihi quicquam potest.
Hoc illis narro, qui me non intellegunt.

FABVLA XIV.

De lusu et severitate.

Puerorum in turba quidam ludentem Atticus
Aesopum nucibus cum vidisset, restitit
Et quasi delirum risit. Quod sensit simul
Derisor potius quam deridendus senex, 5
Arcum retensum posuit in media via:
Heus! inquit, sapiens, expedi, quid fecerim.
Concurrit populus. Ille se torquet diu
Nec quaestionis positae causam intellegit.
Novissime succumbit. Tum victor sophus: 10
Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris;
At si laxaris, cum voles erit utilis.
Sic ludus animo debet aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

FABVLA XVI.

Cicada et noctua.

Humanitati qui se non accommodat,
Plerumque poenas oppetit superbiae.
Cicada acerbum noctuae convitium
Faciebat, solitae victum in tenebris quaerere 5
Cavoque ramo capere somnum interdiu.
Rogata est, ut taceret. Multo validius
Clamare coepit. Rursus adinota prece
Accensa magis est. Noctua ut vidit sibi
Nullum esse auxilium et verba contemni sua,
Hac est adgressa garrulam fallacia: 10
Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare citharam quos putes Apollinis,
Potare est animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit; si non fastidis, veni;
Vna bibamus. Illa, quae arebat siti, 15
Simul cognovit vocem laudari suam,
Cupide advolavit. Noctua egressa e cavo
Trepidantem consecrata est et leto dedit.
Sic viva quod negarat tribuit mortua.

FABVLA XVIII.

Pavo ad Junonem de voce sua.

Pavo ad Junonem venit indigne ferens,
Cantus luscini quod sibi non tribuerit;
Illum esse cunctis avibus admirabilem,
Se derideri, simul ac vocem miserit.
Tunc consolandi gratia dixit dea: 5
Sed forma vincis magnitudine;
Nitor smaragdi collo praeifulget tuo
Pictisque plumis gemmeam caudam explicas.
Quo mi, inquit, mutam speciem, si vincor sono?
Fatorum arbitrio partes sunt vobis datae: 10
Tibi forma, vires aquilae, luscinio melos,

Augurium corvo, laeva cornici omina,
Omnesque propriis sunt contentae dotibus.

Noli adfectare quod tibi non est datum,
Delusa ne spes ad querelam recidat.

15

FABVLA XIX.

Aesopus respondet garrulo.

Aesopus domino solus cum esset familia,
Parare cenam iussus est maturius.

Ignem ergo quaerens, aliquot lustravit domus,
Tandemque invenit, ubi lucernam accenderet.

Tum circum eunti fuerat quod iter longius,

5

Effecit brevius: namque recta per forum

Coepit redire. Et quidam e turba garrulus:

Aesope, medio sole quid cum lumine?

Hominem, inquit, quaero, et abiit festinans
domum.

10

Hoc si molestus ille ad animum rettulit,
Sensit profecto se hominem non visum seni,
Intempestive qui occupato adluserit.

LIBER QVARTVS.

FABVLA I.

Asinus et galli.

Qui natus est infelix, non vitam modo
Tristem decurrit, verum post obitum quoque
Persequitur illum dura fati miseria.

Galli Cybebes circum in quaestus ducere
Asinum solebant baiulantem sarcinas.

5

Is cum labore et plagis esset mortuus,

Detracta pelle sibi fecerunt tympana.

Rogati mox a quodam, delicio suo

Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo:
Putabat se post mortem securum fore; 10
Ecce aliae plagae congeruntur mortuo.

FABVLA III.

De vulpe et uva.

Fame coacta vulpes alta in vinea
Vvam adpetebat summis saliens viribus;
Quam tangere ut non potuit, discedens ait:
Nondum matura est; nolo acerbam sumere.

Qui facere quae non possunt verbis elevant, 5
Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

FABVLA IV.

Equus et aper.

Equus sedare solitus quo fuerat sitim,
Dum sese aper volutat, turbavit vadum.
Hinc orta lis est. Sonipes iratus fero
Auxilium petiit hominis, quem dorso levans 5
Redit ad hostem. Iactis hunc telis eques
Postquam interfecit, sic locutus traditur:
Laetor tulisse auxilium me precibus tuis;
Nam praedam cepi et didici, quam sis utilis;
Atque ita coegit frenos invitum pati. 10
Tum maestus ille: Parvae vindictam rei
Dum quaero demens, servitutem repperi.

Haec iracundos admonebit fabula:
Inpune potius laedi quam dedi alteri.

FABVLA VI.

Pugna murium et mustelarum.

Cum victi mures mustelarum exercitu
(Historia quorum et in tabernis pingitur)
Fugerent et artos circum trepidarent cavos,
Aegre recepti tamen evaserunt necem.
Duces eorum, qui capitibus cornua 5
Suis ligarant, ut conspicuum in proelio
Haberent signum, quod sequerentur milites,

Haesere in portis suntque capti ab hostibus:
Quos inmolatos victor avidis dentibus
Capacis alvi mersit tortareo specu. 10
Quemcumque populum tristis eventus premit,
Periclitatur magnitudo principum;
Minuta plebes facili praesidio latet.

FABVLA VIII.

Serpens ad fabrum ferrarium.

Mordaciorem qui inprobo dente adpetit,
Hoc argumento se describi sentiat.
In officinam fabri venit vipera.
Haec cum temptaret, siqua res esset cibo, 5
Limam momordit. Illa contra contumax:
Quid me, inquit, stulta, dente captas laedere.
Omne adsuēvi ferrum quae conrodere?

FABVLA IX.

Vulpes et caper.

Homo in periculum simul ac venit callidus,
Reperire effugium quaerit alterius malo.
Cum decidisset vulpes in puteum inscia
Et altiore clauderetur margine, 5
Devenit hircus sitiens in eundem locum;
Simul rogavit, esset an dulcis liquor
Et copiosus? Illa fraudem moliens:
Descende, amice; tanta bonitas est aquae,
Voluptas ut satiari non possit mea. 10
Inmisit se barbatus. Tum vulpecula
Evasit puteo, nixa celsis cornibus,
Hircumque clauso liquit haerentem vado.

FABVLA X.

De vitiis hominum.

Peras inposuit Iuppiter nobis duas:
Propriis repletam vitiis post tergum dedit,
Alienis ante pectus suspendit gravem.

Hac re videre nostra mala non possumus;
Alii simul delinquant, censores sumus.

FABVLA XII.

Malas esse divitias.

Opes invisae merito sunt forti viro,
Quia dives arca veram laudem intercipit.

Caelo receptus propter virtutem Hercules
Cum gratulantes presalutasset deos,
Veniente Pluto, qui Fortunae est filius, 5
Avertit oculos. Causam quaesivit pater.
Odi, inquit, illum, quia malis amicus est
Simulque obiecto cuncta corrumpit lucro.

FABVLA XVI.

De capris barbatis.

Barbam capellae cum inpetrassent ab Iove,
Hirci maerentes indignari coeperunt,
Quod dignitatem feminae aequassent suam.
Sinite, inquit, illas gloria vana frui
Et usurpare vestri ornatum muneris, 5
Pares dum non sint vestrae fortitudini.

Hoc argumentum monet, ut sustineas tibi
Habitu esse similes, qui sint virtute inpaes.

FABVLA XVII.

De fortunis hominum.

Cum de fortunis quidam quereretur suis,
Aesopus finxit consolandi gratia:

Vexata saevis navis tempestatibus,
Inter vectorum lacrimas et mortis metum,
Faciem ad serenam subito ut mutatur dies, 5
Ferri secundis tuta coepit flatibus
Nimisque nautas hilaritate extollere.
Factus periculis tum gubernator sophus:
'Parce gaudere oportet et sensim queri.' —
Totam aequae vitam miscet dolor et gaudium. 10

FABVLA XXII.

De Simonide.

Homo doctus in se semper divitias habet.
Simonides, qui scripsit egregium melos,
Quo paupertatem sustineret facilius,
Circum ire coepit urbes Asiae nobiles,
Mercede accepta laudem victorum canens. 5
Hoc genere quaestus postquam locuples factus
est,
Redire in patriam voluit cursu pelagio;
Erat autem, ut aiunt, natus in Cia insula:
Ascendit navem, quam tempestas horrida
Simul et vetustas medio dissolvit mari. 10
Hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
Subsidium vitae. Quidam curiosior:
Simonide, tu ex opibus nil sumis tuis?
Mecum, inquit, mea sunt cuncta. Tunc pauci
enatant,
Quia plures onere degravati perierant. 15
Praedones adsunt, rapiunt, quod quisque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomenae prope
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
Hic litterarum quidam studio deditus,
Simonidis qui saepe versus legerat 20
Eratque absentis admirator maximus,
Sermone ab ipso cognitum cupidissime
Ad se recepit; veste, nummis, familia
Hominem exornavit. Ceteri tabulam suam
Portant rogantes victum. Quos casu obvios 25
Simonides ut vidit: Dixi, inquit, mea
Mecum esse cuncta; vos quod rapuistis, perit.

FABVLA XXV.

Poëta.

Quantum valerent inter homines litterae,
Dixi superius: quantus nunc illis honos
A superis sit tributus, tradam memoriae.

Simonides idem ille, de quo rettuli, 5
 Victori laudem cuidam pyctae ut scriberet,
 Certo conductus pretio secretum petit.
 Exigua cum frenaret materia inpetum,
 Vsus poëtae more est et licentia
 Atque interposuit gemina Ladae pignera,
 Auctoritatem similis referens gloriae.
 Opus adprobavit; sed mercedis tertiam 10
 Accepit partem. Cum relicuam posceret:
 Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudis duae.
 Verum, ut ne irate te dimissum censeas
 Ad cenam mihi promitte; cognatos volo
 Hodie invitare, quorum es in numero mihi. 15
 Fraudatus quamvis et dolens iniuria,
 Ne male dissimulans gratiam corrumperet,
 Promisit. Rediit hora dicta, recubuit.
 Splendebat hilare poculis convivium,
 Magno adparatu laeta resonabat domus: 20
 Repente duo cum iuvenes sparsi pulvere,
 Sudore multo diffluentes, corpore
 Humanam supra formam, cuidam servulo
 Mandant, ut ad se provocet Simonidem;
 Illius interesse, ne faciat moram. 25
 Homo perturbatus excitat Simonidem.
 Vnum promorat vix pedem triclinio,
 Ruina camarae subito oppressit ceteros;
 Nec ulli iuvenes sunt reperti ad ianuam.
 Vt est vulgatus ordo narratae rei, 30
 Omnes scierunt numinum praesentiam
 Vati dedisse vitam mercedis loco.

LIBER QVINTVS

FABVLA II.

Viatores et latro.

Duo cum incidissent in latronem milites,
Vnus profugit, alter autem restitit
Et vindicavit sese forti dextera.
Latrone occiso timidus accurrit comes
Stringitque gladium, dein reiecta paenula: 5
Cedo, inquit, illum; iam curabo sentiat,
Quos attemptarit. Tunc, qui depugnaverat:
Vellem istis verbis saltem adiuvisset modo;
Constantior fuisset vera existimans.
Nunc conde ferrum et linguam pariter futilem, 10
Vt possis alios ignorantes fallere.
Ego, qui sum expertus, quantis fugias viribus,
Scio, quam virtuti non sit credendum tuae.
Illi adsignari debet haec narratio,
Qui re secunda fortis est, dubia fugax. 15

FABVLA III.

Calvus et musca.

Calvi momordit musca nudatum caput;
Quam opprimere captans alapam sibi duxit
gravem.
Tunc illa inridens: Punctum volucris parvulae
Voluisti morte ulcisci; quid facies tibi,
Iniuriae qui addideris contumeliam? 5
Respondit: Mecum facile redeo in gratiam,
Quia non fuisse mentem laedendi scio.
Sed te, contempti generis animal improbum,
Quae delectaris bibere humanum sanguinem,
Optem necare vel maiore incommodo. 10
Hoc argumentum venia donari docet,
Qui casu peccat. Nam qui consilio est nocens,
Illum esse quavis dignum poena iudico.

FABVLA VI.

Calvus et quidam aequae pills defectus.

Invenit calvus forte in trivio pectinem.

Accessit alter, aequae defectus pills.

Heia! inquit, in commune quodcumque est lucri.

Ostendit ille praedam et adiecit simul:

Superum voluntas favit; sed fato invido

Carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus.

Quem spes delusit, huic querela convenit.

5

FABVLA X.

Canis et sus et venator.

Adversus omnes fortis veloces feras

Canis cum domino semper fecisset satis,

Languere coepit annis ingravantibus.

Aliquando obiectus hispidi pugnae suis

Adripuit aures: sed cariosis dentibus

Praedam dimisit. Hic tunc venator dolens

Canem obiurgabat. Cui senex contra Lacon:

Non te destituit animus, sed vires meae.

Quod fuimus, lauda, si iam damnas, quod sumus.

Hoc cur, Philete, scripserim, pulchre vides.

5

10

APPENDIX.

FABVLAE NOVAE.

FABVLA IV.

Prometheus et dolus.

De veritate et mendacio.

Olim Prometheus seculi figulus novi
Cura subtili Veritatem fecerat,
Vt iura posset inter homines reddere.
Subito accersitus nuntio magni Iovis
Commendat officinam fallaci Dolo, 5
In disciplinam nuper quem receperat.
Hic studio accensus, facie simulacrum pari,
Vna statura, simile et membris omnibus,
Dum tempus habuit, callida finxit manu.
Quod prope iam totum mire cum positum foret, 10
Lutum ad faciendos illi defecit pedes.
Redit magister, quo festinanter Dolus
Metu turbatus in suo sedit loco.
Mirans Prometheus tantam similitudinem,
Propriae videri voluit artis gloriam. 15
Igitur fornaci pariter duo signa intulit;
Quibus percoctis atque infuso spiritu,
Modesto gressu sancta incessit Veritas;
At trunca species haesit in vestigio.
Tunc falsa imago atque operis furtivi labor 20
Mendacium adpellatum est; quod negantibus
Pedes habere facilis est consensio.
Simulata interdum vitia prosunt hominibus,
Sed tempore ipso tamen apparet veritas.

FABVLA VI.

Auctor.

Vtilius nobis quid sit dic, Phoebe, obsecro,
Qui Delphos et formosum Parnasum incolis.
Quid est? sacratae vatis horrescunt comae,

Tripodes moventur, mugit adytis Religio,
Tremuntque lauri et ipse pallescit dies. 5
Voces resolvit icta Pytho numine:
Audite gentes Delii monitus dei:
Pietatem colite; vota superis reddite;
Patriam, parentes, natos, pulchras coniuges
Defendite armis, hostem ferro pellite; 10
Amicos sublevate; miseris parcite;
Bonis favete, subdolis ite obviam;
Delicta vindicate; cohibete inpios;
Malos cavete; nulli nimium credite.

FABVLA VII.

Aesopus et scriptor.

Aesopo quidam scripta recitarat mala,
In quis inepte multum se iactaverat.
Scire ergo cupiens quidnam sentiret senex,
Numquid tibi, inquit, visus sum superbior?
Haud vana nobis ingeni fiducia est.
Confectus ille pessimo volumine:
Ego, inquit, quod te laudas vehementer probo,
Namque hoc ab alio numquam continget tibi.

FABVLA XI.

Aesopus et victor gymnicus.

Quomodo comprimatur allquando iactantia.

Victorem forte gymnici certaminis
Iactantio rem cum vidisset Phryx sophus,
Interrogavit, an plus adversarius
Valuisset eius? Ille: Ne istud dixeris;
Multo fuere vires maiores meae.
Quod, inquit, ergo, stulte, meruisti decus,
Minus valentem si vicisti fortior?
Ferendus esses, forte si te dioeres
Superasse, melior qui fuisset viribus.

FABVLA XII.

Asinus ad lyram.

Asinus iacentem vidit in prato lyram.
Accessit et temptavit chordas ungula;
Sonuere tactae. Bella res, sed mehercules
Male cessit, inquit, artis quia sum nescius.
Si repperisset aliquis hanc prudentior, 5
Divinis aures oblectasset cantibus.
Sic saepe ingenia calamitate intercidunt.

FABVLA XVIII.

Aesopus et servus profugus.

Non esse malo addendum malum.

Servus profugiens dominum naturae asperae,
Aesopo occurrit notus e vicinia.
Quid tu confusus? Dicam tibi clare, pater,
Hoc namque es dignus appellari nomine,
Tuto querela quia apud te deponitur. 5
Plagae supersunt, desunt mihi cibaria;
Subinde ad villam mittor sine viatico.
Emerui libertatem, canus servio.
Ullius essem culpae mihi si conscius,
Aequo animo ferrem: numquam sum factus satur 10
Et super infelix saevum patior dominium.
Has propter causas et quas longum est promere,
Abire destinavi, quo tulerint pedes.
Ergo, inquit, audi: cum mali nil feceris,
Haec experiris, ut refers, incommoda: 15
Quid si peccaris? quae te passurum putas?
Tali consilio est a fuga deterritus.

FABVLA XXI.

Viator et corvus.

Verbis saepe numero homines decipi solere.

Quidam per agros devium carpens iter
Ave exaudivit et moratus paululum,
Adesse ut vidit neminem, cepit gradum.

Iterum salutat idem ex occulto sonus.
Voce hospitali confirmatus restitit, 5
Vt, quisquis esset, par officium reciperet.
Cum circumspectans errore haesisset diu
Et perdidisset tempus aliquot milium,
Ostendit sese corvus et supervolans
Ave usque ingressit. Tum se lusum intellegens: 10
At male tibi sit, inquit, ales pessime,
Qui festinantis sic detinuisti pedes.

FABVLA XXII.

Pastor et capella.

Nil occultum esse, quod non reveletur.

Pastor capellae cornu baculo fregerat:
Rogare coepit, ne se domino proderet.
Quamvis indigne laesa, reticebo tamen;
Sed res clamabit ipsa, quid deliqueris.

FABVLA XXIII.

Serpens et lacerta.

*Ubi leonis pellis deficit, vulpinam induendam esse, hoc est, ubi
deficiunt vires, astu utendum.*

Serpens lacertam forte adversam prenderat;
Quam devorare patula cum vellet gula,
Arripuit illa prope iacentem surculum,
Et pertinaci morsu transversum tenens, 5
Avidum sollerti rictum frenavit mora.
Praedam dimisit ore serpens irritam.

FABVLA XXX.

Terraneola et vulpes.

Pravis non esse fidem adhibendam.

Avis, quam dicunt terraneolam rustici,
In terra nidum quia componit scilicet,
Forte occurrat inprobae vulpeculae;
Qua visa, pennis altius se sustulit.
Salve, inquit illa, cur me fugisti, obsecro? 5

Quasi non abunde sit mihi in prato cibus.
Nihil est, quod metuas, ego te multum diligo
Propter quietos mores et vitam probam.
Respondit contra: Tu quidem bene praedicās;
In campo non sum, sed sub dio, par tibi.
Quin sequere; tibi salutem committo meam.

10

LIBER PRIMVS.

Prologus.

versibus senariis — sešpēdu jambu pantmērs,
Aesopus — grieķu fabulu dzejnieks no Frigijas.
Dzīvoja Kroisa laikā.

I Lupus et agnus.

superior — augšup,
longe inferior — tālu uz lejas pusi,
causam inferre — iemeslu izdomāt,
contra = contra dixit,
ad meos haustus — pie tās vietas, kur es dzeju:
liquor = aqua,
hercle — pie Herkula — zvērasta formula,
correptum lacerat = corripit et lacerat.

II Ranae regem petierunt.

aequis legibus — Solona likumi, kurus varēja saukt
aequae, jo pilsoņiem deva vienādas tiesības,
nabadzīgos atbrīvoja no augstāko kārtu ap-
spiešanas.
frenum — domāta likumu vara,
conspiratis factionum partibus — kad partijas bija
sazvērējušās,
tyrannus — tiranns, vienīgais pavēlnieks,
Attici = Athenienses,
liberis paludibus — brīvajos purvos, kur ne-
bija pavēlnieka;
missum = demissum (no debesīm),
pavidum genus — bailīgā cilts,
timore posito — kad bailes bija pārgājušas,

singulas — vienu pēc otras,
vocem praecludit metus   bailes jem valodu,
contra = contra dixit.

III Graculus superbus et pavo.

vitam degere — dzīvot,
hoc exemplum = hanc fabulam,
male mulcare   Jauni apieties,
ad proprium genus — sev līdzīgi,
tristem notam sustinere — tikt apvainotam.
tua calamitas — tu tavā nelaimē.

IV Canis per flumen carnem ferens.

merito — pēc nopelna,
decepta est aviditas — viņa kāriību pievīla.

V Vacca, capella, ovis et leo.

propositum meum — mans apgalvojums,
patiens iniuriae — kas pacieš netaisnību,
cervus vasti corporis — milzīgs briedis,
partibus factis — abl. abs. — kad laupījums
bija sadalīts,
plus valeo — esmu stiprāks,
me sequetur — man pienāksies.

VI Ranae ad solem.

Sol — saules dievs.

VII Vulpes ad personam tragicam.

sensus communis — kopējais cilvēku saprāts,
persona tragica — traģiska maska (aktieris traģēdijās).

VIII Lupus et gruis.

medicinam facere — palīdzēt.

IX Passer ad leporem consiliator.

fletus graves edere — ļoti raudāt,
questu vano clamitare — velti vaimanāt.

X Lupus et vulpes iudice simio.

negabat... proximam — teica, ka neesot vainīga.

causam suam perorare — savu lietu pateikt,
sententiam dicere — spriest.

XI Asinus et leo venantes.

virtutis expers — nekrietns,
verbis gloriam iactare — vārdiem lielties,
derisui esse — būt apsmieklam,
vocem premere — apklust,
qualis meae — kāda tev liekas mana balss,
nossem = novissem.

XII Cervus ad fontem.

vocem edere — teikt,
luctum habere — bēdas, nelaimi sagādāt.

XIII Vulpes et corvus.

poenas dare sodu ciest,
comesse = comedere, ore emittere — ļaut izkrist no knābja,
corvi deceptus stupor — savas muļķības dēļ pieviltais krauklis.

XIV Ex sutore medicus.

sibi adquirere — iegūt,
eius experiendi gratia — lai viņu izmēģinātu,
posito praemio — noteicis, izsolījis atalgojumu;
ars medica — ārstniecības māksla,
capita vestra — jūsu dzīve,
vere dixerim es varētu ar tiesību teikt.

XV Asinus ad senem pastorem.

in principatu commutando — mainoties augstākai varai,
nil = nihil, quid refert mea — man vienalga.

XVI Ovis, cervus et lupus.

sponsum — sup.

XVII Ovis, canis et lupus.

luere poenas — sodu ciest,
citatus testis — aicināts liecinieks,
bidens, ntis — divzobis = aita.

XX Canes famelici.

ad perniciem devocare — padarīt nelaimīgu.

XXI Leo, senex, aper, taurus et asinus.

defectus annis — aiz vecuma nevarīgs,
desertus viribus — nespēcīgs,
spiritum extremum trahens — pēdējos elpas vil-
cienos.

XXII Mustela et homo.

mea causa — manis dēļ,
gratum est — ir patīkami,
veniam dare supplici — lūdēju ievērot,
quas sunt rosuri — kuņas peles nodomājušas
grauzt,
simul et ipsos — reizē arī pašas,
hoc in se dictum — ka tas par tiem teikts,
privata utilitas — pašlabums.

XXIII Canis fidelis.

pro re — par īpašumu.

XXIV Rana rupta et bos.

invidia tacta — aiz skaudības,
novissime — beidzot.

XXVI Vulpes et ciconia.

liquida sorbitio — šķidrums virums,
peregrina volucris — svešu zemju putns.

XXVIII Vulpes et aquila.

quamvis sublimes — lai arī cik augsts būtu
stāvoklis,
vulpinos catulos — lapsas bērņus,
luctum importare — bēdas sagādāt,
tuta quippe ipso loco — jo bija droša jau vietas
dēļ,
sanguinis — viņas mazo,
periclo = periculo.

XXX Ranae metuentes taurorum proelia.

de principatu — par pirmo vietu,
vitam degere — dzīvot,
diversum genus cits dzimums.

XXXI Miluus et columbae.

se committere homini tutandum improbo uz-
ticēties ļauna cilvēka aizsardzībai,
icto foedere — abl. abs. — noslēdzot līgumu,
tutum praestare ab aliqua re — pret kaut ko
nodrošināt.

LIBER SECVNDVS.

VI Aquila et cornix.

in sublime tollere — augstu gaisā uznest,
cornea domus — raga māja,
nec ullo pacto — nekādā veidā,
propter volans gaŗām laizdamies,
promissa parte — abl. abs., kad daļa bija ap-
solīta.

VII Muli duo et raptores.

equidem — es no savas puses,
hoc argumento — pēc šīs fabulas.
casus flere — nelaimi apraudāt.

LIBER TERTIVS.

V Aesopus et petulans.

as, assis — naudas gabals,
sic (his verbis) prosecutus — tā teikdams,
mehercule — pie Herkula,
comprehensus = comprehensus,
poenas persolvere cruce būt soditam ar nāvi
pie krusta.

VI Musca et mula.

hac fabula — abl.,
vanas minas exercere — tukšus draudus izteikt.

VII Lupus ad canem.

facere corpus — miesā piejemies,
praestare officium — izpildīt pienākumu,
konstr.: et (ut) noctu domum a furibus tuearis,
asperam vitam trahere — grūtu dzīvi dzīvot,
non plane — nekādā ziņā,
liber ut non sim mihi — kad neesmu pats
brīvs.

XII Pullus ad margaritam.

quanta res — cik vērtīga lieta.

XIV De lusu et severitate.

quaestionis positae causam — jautājuma iemeslu,
novissime — beidzot.

XVI Cicada et noctua.

se accommodari alicui rei — kam piemēroties,
oppetere poenas superbiae — par augstprātību
sodu saņemt,
somnum capere — gulēt,
precem admovere — lūgt,
est animus — man gribas,

Pallas-Minerva — gudrības un mākslu dieve,
kam pūce svēta bija,
arere siti — ļoti slāpt,
leto dare — nonāvēt.

XVIII Pavo ad Junonem de voce sua.

indigne ferens — būdams nemierā,
luscinius, i — parasti luscinia,
vocem mittere — likt balsij skanēt,
consolandi gratia — lai mierinātu,
picta pluma — raiba spalva,
gemmeus — dārgakmeņu skaistumā,
si vincor sono — ja mani pārspēj dziedāšanā,
fatorum arbitrio — pēc likteņa lēmuma,
partes dare — uzdevumu piešķirt,
ad querelam recidere — kļūt par žēlabām.

XIX Aesopus respondet garrulo.

Aesopus ... familia — kad Aisops savam
kungam viens bija kalps,
recta (via) — pa taisnu ceļu,
medio sole — dienas vidū,
ad animum referre — sirdi sāpināt.

LIBER QVARTVS.

I Asinus et galli.

Galli, orum — Kibeles priesteru nosaukums,
vitam decurrere — dzīvi dzīvot,
in quaestus — ienākumu dēļ,
tympanum — rokas bungas, kuŗas lietāja īpaši
Kibeles dievkalpojamos.

III De vulpe et uva.

summ̄is viribus — ar lielāko piespiešanos,
adscribere sibi — attiecināt uz sevi.

IV Equus et aper.

quo = in quo (vado),
hinc — no tā,
precibus tuis — tev lūdzot.

VI Pugna murium et mustelarum.

aegre recepti — lai gan tik ar lielām pūlēm pa-
glābās,
minuta plebes — zemā tauta.

VIII Serpens ad fabrum ferrarium.

improbo dente — ar ļaunu (kodīgu) zobu,
hoc argumento — šinī fabulā,
si qua res esset cibo — vai būtu kas ēdams,

IX Vulpes et caper.

periculum = periculum,
alterius malo — ar cita nelaimi,
fraudem moliri — viltību izdomāt,
vadum — ūdens.

X De vitis hominum.

post tergum — uz muguras,
simul = simulatque.

XII Malas esse divitias.

forti viro — krietnam vīram,
persaluto 1. — pēc kārtas apsveikt,
Plutus, i — bagātības dievs,
Fortuna — laimes dieve,
pater = Jupiters,
cuncta — visu, visu pasauli.

XVI De capris barbatis.

usurpo 1. aliquid,
vestri muneris — jūsu amata.

XVII De fortunis hominum.

fortunae -- laimes apstākļi,
consolandi gratia — lai mierinātu,
dies mutatur ad serenam faciem — diena
skaidrojas,
factus sophus — gudrs kļuvis.

XXII De Simonide.

Simonides slavens grieķu dzejnieks,
mercede accepta — saņēmis algu,
cursu pelagio — pa jūras ceļu,
in Cia insula — Kiklādu sala,
subsidium vitae līdzekļi dzīvei,
curiosior — norūpējies,
enato 1. — peldot glābties,
plures — lielākā daļa,
onere degravati — smaguma apgrūtināti,
adsunt — ierodas,
nudos relinquunt — atstāj kailus,
Glazomenae, arum — joniešu pilsēta Mazāzijas
piekrastē,
naufragus — vētras upuris,
tabula — attēlo kuģa bojā eju. Senatnē kuģu
bojā ejas upurī, kas visu savu mantu bija
zaudējuši, ar šo tabulu, uz kuģas bija at-
tēlota viņu nelaime, apkārt staigādami, lū-
dza dāvanas. Vēlāk parasti šo tabulu novie-
toja Neptūna templī,
obvius — pretim nācējs.

XXV Poeta.

superius — agrāk,
honus = honor, superi, orum — dievi,
refero — stāstīt, ziņot,
victoris laudem — slavas dziesma uzvarētājam,
certo pretio conductus — par noteiktu maksu no-
līgts,

secretum petere — uzmeklēt vientulību,
 exigua . . . . inpetum — nenozīmīgā viela ma-
 zināja dzejnieka iedvesmu,
 gemina Ladae sidera — Lēdas diviņu zvaig-
 znes,
 Castor et Pollux — Lēdas diviņu dēli, viens
 slavens jātnieks, otrs zirgu dīdītājs, vēlāk
 kļuva zvaigznes,
 auctoritatem gloriae — Kastoru un Polluku no-
 stāda kā līdzīgas slavas paraugu,
 opus adprobavit — izdarīja darbu par apmie-
 rinājumu (pasūtīnātājam),
 relicuam = reliquam (partem),
 quorum . . . . duae — kam divi daļas slavas dzie-
 smas pienākas,
 irate — dusmās,
 ad cenam mihi promitte — apsoli man mielastā
 būt,
 doleo — 2. — bēdīgam būt,
 gratiam corrumpere — labvēlībai kaitēt,
 recumbo, bui, bitum 3. — apgulties ēšanai,
 magnus apparatus — lielisks sagatavojums,
 sparsi pulvere — putekļu klāti,
 illius interesse — viņa interesēs,
 moram facere — vilcināties,
 promorat = promoverat, opprimere — nogalināt,
 ordo — norise,
 mercedis loco — algas vietā.

LIBER QVINTVS.

II Viatores et latro.

sese vindicare — atriebties,
dextera (manus) — labā roka,
dein = deinde, sentiat = ut sentiat,
ignorantes, scil. te — kas tevi nezina,
quam ... non — cik maz,
re dubia — grūtos apstākļos.

III Calvus et musca.

alepam ducere — sist,
volucris parvulae — mazas mušas,
in gratiam redire cum aliquo — ar kādu izlgt,
mentem laedendi — nodoms aizkart,
contempti generis — nicināts,
veniam dare — piedot.

VI Calvus et quidam aequae pilis defectus.

aequae — līdzīgi,
defectus pilis = quem defecerunt pili kam
trūka matu,
in commune (sit) — lai būtu kopējs, t. i. uz
pusēm;
quodcumque est lucri — vienalga kāds lai-
mests,
quem spes delusit — ko cerība maldinājusi.

X Canis et sus et venator.

fecisset satis = satisfecisset,
satisfacere — gandarījumu dot,
annis ingravantibus — zem gadu smaguma,
obiectus pugnae — izaicināts kaujai,
cariosis dentibus — jo viņa zobi sapuvuši,
contra — scil. dixit,
Philetus, i. — Faidra draugs,
pulchre vides — to tu labi saproti.

APPENDIX

IV Prometheus et Dolus

Prometheus — Īapeta dēls, Deukaliōna tēvs. Veidoja cilvēkus no māla un deva tiem dzīvību ar uguni, ko nonesa no debesīm. Par to Jupiters viņu piekala pie klints Kaukazā, kur no ilgajām mocībām to beidzot atbrivoja

Herkuls;

seculi figulus novi — jauna laika veidotājs;
in disciplinam receperat — bija piejēmis mācību;
Propriae videri voluit artis gloriam — gribēja redzēt savas mākslas, prasmes diženumu;
fornaci intulit — ielika krāsni;
haesit in vestigio — nespēja pāiet.

VI Auctor.

Utilius nobis quid sit — kas mums būtu derīgāks, labāks;

Phoebus, -i — Apollōna, saules dieva, pievārds;
Delphi, -orum — pilsēta ar Apollōna orākuļu pie Parnāsa kalna Fōkīdā, Grieķijā;

vates, -is m. f. — Delfu priesteriene Pythia;
tripus, g. tripodis m. — sēdekļis trim kājām, kāds bija Delfu priesterienei;

adytum, -i n. — vissvētākā vieta templī;

religio, -onis f. — ticība, svētums;

laurus, -i f. — lauru koks, lauru zars;

voces resolvit — sāka pareģojumu teikt;

icta Pytho numine — Delfu dievības iedvesmēta;

Pytho, -ūs f. — senāks Delfu nosaukums; arī Pythius;

Delius, -ii m. — Apollōna apzīmējums;

Delos, -i f. — sala Aigaijas jūrā, Apollōna un Diānas dzimšanas un galvenās godināšanas vieta;

Delium, -ii n. — Boiōtijā, ar Apollōna templī.

VIII Aesopus et scriptor.

scripta mala — vāji uzrakstītu;
ingeni fiducia — pašāvība uz spējām;
hoc ab alio numquam continget tibi — cits ne-
viens nekad tevi nelielīs.

XI Aesopus et victor gymnicus.

an plus valuisset eius vai bijis stiprāks par
viņu;
melior viribus — stiprāks spēkos.

XII Asinus ad lyram.

male cessit — maz labuma.

XVIII Aesopus et servus profugus.

hoc nomine es dignus appellari — tu esi cienīgs
tādā vārdā saukties;
tuto querela deponitur — tev droši varu sudzēties;
alius .... conscius — ja apzinātos kādas vainas;
super infelix — neizsakāmi nelaimīgs;
longum est promere ilgs laiks paietu visus
(iemeslus) minot;
quae te passurum putas? — kā tu domā, kas tev
(tad) būs jācieš?

XXI Viator et corvus.

devium carpens iter — iedams pa sānceļu;
cepit gradum — steidzināja soli;
vox hospitalis — laipna balss;
par officium reciperet lai līdzīgu atbildi sa-
jemtū;
cum errore haesisset diu — kad ilgi bija neziņā
bijis;
et perdidisset tempus — un bija zaudējis laiku;
male tibi sit — lai tev ļauni klātos.

XXX. Terraneola et vulpes

fidem adhibere — velttt uzticību;
quasi non abunde sit it kā nebūtu papildnam.
sub dio — zem debesīm;

PROSODIJA.

Par prosodiju sauc mācību par zilbju gaŗumu un īsumu;
Izšķir īsas un gaŗas zilbes.

Zilbju īsums.

1. **Pēc dabas (nātūrā)** zilbe ir īsa, ja vokālis ir īss, un ja tam neseko vairāk ka viens kōnsonants: lēgō, lēgērē.
2. **Pēc stāvokļa (posītiōne)** zilbe ir īsa, ja vokālis stāv sekojoša vokāļa vai h priekšā vocalis ante vocalem et h brevis est: mēūs, vēhō.

I z j ē m u m i.

1. -ē- celmu vienskaitļa ģenetīva un datīva galotnē -ēī- vokālis gaŗš, ja galotnes priekšā ir vokālis: faciēī, diēī, bet rēī.
2. Galotnēs -āius un -ēius un ģenetīva galotnē -īus gaŗš -ā-, -ē- un -ī-: Gāius, Pompēius, illīus.
Piezīme: -īus dzejā var būt abejāds: aniceps: illīūs.
3. Verba fiō formās, kur neseko r: fiō, fiunt, bet: fiērem.

Zilbju gaŗums.

1. **Pēc dabas (nātūrā)** zilbe gaŗa, ja vokālis gaŗš: fāma, frāter, pāter.
Bez tam:
  1. vienmēr gaŗi visi diftongi: aurum, laudo, coepi.
  2. vienmēr gaŗi vokāļi, kas radušies no vokāļu sakusuma: cōgo = co + agō.
2. **Pēc stāvokļa (posītiōne)** zilbe gaŗa, ja tās īsajam vokālim seko:
  1. salikts kōnsonants x, z: dūx, ārx.
  2. divi vai vairāk kōnsonanti: fērt.

- Piezīme: 1. **qu, ch, ph, rh, th** uzskata par vienkāršiem kōnsonantiem: reliquus, philosophus.
2. **nd, nt** priekšā vokāļi kļūst isi: fōns, gen. fōntis; frōns, gen. frōndis.
3. Ja vokālim seko **b, p, d, t, g, c, ar l** vai **r** (muta cum liquida), tad zilbe dzejā uzskatāma gan par isu, gan par gaŗu — syllaba anceps — atkarībā no pantmēra. Prōzā tā vienmēr isa: Piem.: tenēbrae, volūcris.

Pēdējās zilbes īsums un gaŗums.

- A. **Vārda beigās vokāļi palaikam gaŗi, izņemot e:** laudā, terrā, dominō, audī, exercitū; bet: agē, agitē, urbē.

I z j ē m u m i.

- Nōminātīvā, akūzātīvā un vokātīvā ā iss: terrā, temporā.
  - Vārda beigās ē gaŗš:
    - ē- celmu abl. sing.: diē, faciē.
    - no -ā- un -o- celmu adjektīviem atvasinātos adverbos: pulchrē, vērē, bet: benē, malē.
    - vienzilbju vārdos: mē, tē, nē; bet: -nē, -quē, -vē.
    - verbu -ē- celmu otrā personā imperat. sing.: dēlē.
- B. 1. **Pēdējā zilbe, kas beidzas ar nesaliktu kōnsonantu, palaikam isa:** rosām, animāl, fructūs.
Bet: -ās, -ēs, -ōs: laudās, dēlēs, hortōs.
- Galotne -īs gaŗa:
    - Dat. un abl. plur.: rosis, hortis.
    - ī- celmu verbu otrā pers. praes. sing. audīs.

3. Galotne **-ūs** gaŗā:

- a) Sievieŗu kārtas vārdos ar **-ūs** (ģenētivā, **-ūtis, -ūdis, -ūris**): virtūs, palūs, tel-lūs.
- b) **-ū-** celmu substantīvu vienskaitļa ģenētivā, daudzsk. nōminatīvā un akūzātīvā: fructūs, exercitūs.

METRIKA.

1. **Mora** (mora, -ae) ir nedalāma laika vienība gaŗāku laiku mēŗīšanai.
2. Latīņu dzejā skandējam pēc kvantitatīvās metrikas, zilbju gaŗumam un īsumam mainoties, pie kam bieŗi vien neievērojot vārdu dabīgo akcentu.
3. **Īsas zilbes** izrunai vajadzīga viena mora (∪), gaŗai zilbei divi moras (— = ∪∪).
4. **Pēda (pēs)** ir gaŗu un īsu zilbju savienojums ritmiskai vienībai.

Parastās pēdas šādas:

- ∪ — iambus — jamps
- ∪ trochaeus, choreus — trochajs, chorejs
- ∪ ∪ ∪ tribrachys — tribrachs
- ∪ ∪ dactylus — daktīls
- ∪ ∪ — anapaestus — anapaists
- — spondeus — spondējs

5. **Pacēlums, nolaidums (arsis, thesis).** Ritmiski uzsvērtā pēdas daļu izrunā uzsvērtā jeb paceltā balsī. Šo pēdas daļu sauc

par pacelumu (arsis). Pārejās zilbes izrunā ar balss nolaidumu (thesis).

6. **Ēlīsija -ēlīsio** — izlaidums.

Ja vārds beidzas ar vokāli vai **m** un nākamais sākas ar **vokāli** vai **h**, tad iepriekšējā neizrunā beigu vokāli vai vokāli ar **m**. Ar vārdu **est** ēlīsija notiek otrādi.

Omn(e) insuetis onus

Furt(im) igitur dant Mercurio mandat(a) ad Iovem

Hoc illis dictum (e)st.

7. **Hiāts** — ēlīsiju neievērojot, rodas hiāts, kas vienmēr sastopams interjekcijās:
O et praesidium!

8. **Savilkums, izlaidums** — **contractio, solutio**. Divi isas zilbes var savilkt vienā gaŗā, tāpēc daktila un anapaista vietā var nostāties spondējs:

┌ ◡ ◡ = ┌ —

◡ ◡ ┌ = — ┌

Vienu gaŗu zilbi var izlaist divi isās, pie kam tanī ritmiskais akcents uz pirmās isās zilbes. Tāpēc jamba un trochaja vietā var nostāties tribrachs:

◡ ┌ = ◡ ◡ ◡

┌ ◡ = ◡ ◡ ◡

9. **Systole un diastole**. Dažreiz gaŗu zilbi¹ uzskata par isu (sýstole): áfuērúnt, bet isu zilbi par gaŗu (diastole): síderaqué.

10. **Pants** — **versus** — sastatās no divi vai vairākām pēdām. Pants savu vārdu dabū pēc pēdu rakstūra.

Jambiem un trochajiem ritma vienība (metrum) ir dipodija — divi pēdas, jo dipodijas pirmajam pacēlumam akcentējums stiprāks:

jambu dipodija   ∪ — ∪ —
trochaju dipodija   — ∪ — ∪

Daktilu pantos visi pacēlumi vienādi, kāpēc te par ritma vienību dipodiju vairs neuzskata.

Pantu nosaukumi šādi:

Jambu un trochaju divi dipodijas sauc par dimetru, trīs — par trimetru, četras, piecas un sešas par tetrametru, pentametru un heksametru.

Daktilu pentametram un heksametram ir 5 un 6 pēdas.

11. **Cēsūra** ir balss pārtraukums pēdas vidū, kas rodas vārda beigās. Ja cēsūra pēc pacēluma, to sauc par **stipro** jeb **vīrišķīgo**, bet ja pēc nolaiduma — par **vājo** jeb **sievīšķīgo**.
12. **Versus senarius, jambu trimetrs.** Jambu mēri pa dipodijām, un jambu trimetram tā tad 6 pēdas. Jambis var izraisīties caur solūciju tribrachā ∪ ∪ ∪, bet tā vietā var nostāties arī spondējs — —.
Grieķu literatūrā jambi ir iemīļots pantmērs — drāmās, dialogos un arī lirikā. Tas patš sakāms par romiešu literatūru, kur kopš Livija Andronika versus senarius bez drāmas sastopams jau arī komēdijās.

PHAEDRVS.

Par Faidru ziņas dod vienīgi viņa paša savos darbos pastāstītais. Viņš dzimis Trākijā: Lib. III Prol. 54—59:

Ego, litteratae qui sum propior Graeciae.
Cur somno inertī deseram patriae decus?
Threissa cum gens numeret auctores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,
Qui saxa cantu movit et domuit feras
Hebrique tenuit inpetus dulci mora.

Te dzejnieks runā par savu tuvumu Grieķijai, par Trākiju ar tās teiksmainajiem dziedojiem — Linu (Linus, -i), Apollōna un Terpsichores dēlu, un Orfeju (Orpheus, -i), Apollōna un mūzas Kalliopes dēlu, kas savām skaņām lika klintīm sakustēties, zvēriem rāmiem kļūt un Hebra upes straujajiem ūdeņiem maigo skaņu varā apstāties.

Tā paša prologa 17. rindā atrodam aizrādījumu par Makedonijas tuvumu:

Ego, quem Pierio mater enixa est iugo.
Pieria — novads Trākijā un Makedonijā.

Jau zēns būdams, Faidrs pratis latīniski:

Lib. III Epil. 33. —

Ego, quondam legi quam puer sententiam.

Te domāta Ennija sentence.

Par dzimšanas gadu, bērību, jaunību, notikumiem, kas atjēmuši brīvību, un arī par to, kas Faidru novedis Italijā, nav ziņu.

Fabulu nosaukumā lasāmie vārdi — Phaedri Augusti liberti — norāda, ka Faidrs bijis Augusta brīvatlaistais.

I grāmatas prologā teikts, ka jambu pantmērā sēnārijā sniegs lasītājam Aisopa fābulas. Aisops bija pazīstams grieķu fābulists, dzimis Frigijā un dzīvojis 6. gadsimtenā otrā pusē.

Faidra paša fantazija fābulās redzama, kur domāti Romas notikumi; asā spalva radīja naidniekus un kā sekas — vajāšanas.

Lib. III. Prol. 41. —

Quod si accusator alius Seiano foret.

Te minēts Tiberija milulis Sējāns (Seianus), kas vajājis Faidru.

Vajāšanas iemeslus varētu meklēt I grāmatas II un VI fābulā, kur pirmajā tad būtu domāts kā varžu ķēniņš ķeizars Tibērijs, bet otrā — Sējāna laulības ar Tiberija dēla atraitni. Sējāna nāve neizbeidz vajāšanu. Kūdišana turpinās, tā kā dzejniekam jālūdz augsta aizstāvja palīdzība:

Lib. III. Epil. 22—24. —

Saepe impetravit veniam confessus reus:

Quanto innocenti iustius debet dari?

Tuae sunt partes.

Jādoma, ka Faidra aizstāvis bijis III grāmatas prologā minētais Eutichs (Eutyclus). Bez Euticha vēl minami draugi Partikulōns (Particulus) un Filēts (Philetus). Šo draugu vārdi nav romiešu, un pēc inskripciju ziņām viņi bijuši brīvatlaistie, kas kalpojuši Klaudija galmā.

Fabulu pirmās trīs grāmatas varētu būt iznākušas reizē un pie tam pēc Sējāna nāves. III grāmatas epilogs norāda uz zināmu noslēgumu:

1. **Supersunt mihi quae scribam, sed parco sciens.**

Faidrs tā paša epiloga 4. un 5. rindā grib dot arī citiem iespēju rakstīt:

**Dein siquis eadem forte conari velit,
Habere ut possit aliquid operis residui.**

Klaudija laikā tad parādījās ceturtais grāmata un pēc tās piektā. Fābulu publicēšana rāda, ka Faidrs dzīvojis līdz Klaudija laika beigām.

Raksturīga III grāmatas epiloga 21. rindiņa:

**Curamque habendi penitus corde eraserim,
kur Faidrs saka, ka viņa sirdī nav bijis ilgu pēc bagātības. Vai arī:**

Lib. V. Fab. IV. 8. —

Periculosum semper vitavi lucrum.

Priecādamies par savu necilo stāvokli, Faidrs paredz, ka vēlākās paaudzes bez kādas skaudības atzīs viņa darbus:

Lib. III. Prol. 60—61. —

**Ergo hinc abesto livor, ne frustra gemas,
Quoniam sollemnis mihi debetur gloria.**

VOCABULARIUM

a

- ā, ab praep. ar abl. — no
 abdō, -didi, -ditum 3. — noslept
 abeō, -ii, -itum, Ire — aiziet
 absēns, absentis — klāt neesošs
 abundē, adv. — bagātīgi
 accēdō, accessi, accessum. 3. — nākt, pienākt klāt
 accendō, -ndi, -nsum 3. — aizdedzināt, uztraukt
 accersō, -ivi, -itum 3. (arcessō) — pieaicināt, saukt
 accipiō, -cēpi, -ceptum 3. — sajemt, uzzināt
 accipiter, -tris m. — vanags
 accommō 1. — piemērot
 accurō, -curri (cucurri), -cursum 3. — piesteigties,
 pieskriet
 ācer, ācris, ācre — ass, kodīgs
 acerbus, -a, -um — nepatīkams, skābs
 ad praep. c. acc. — pie
 addō, addidi, additum 3. — pielikt, pievienot
 adeō, -ii, itum, -Ire — pieiet, tuvoties
 adfectō 1. (affectō) — pēc kā tiekties
 adferō (afferō), attuli, allatum, afferre — atnest
 adficiō, -fēci, -fectum, -ere (afficio) — satriekt, nomākt,
 iegaumēt
 adfirmō (affirmō) 1. — apgalvot
 adfligō, -flixi, -flictum 3. (affligō) — nogāzt, satriekt
 adgredior (aggredior), aggressus sum 3. — tuvoties
 adiciō, -ieci, -iectum 3. — pievienot
 adipsor, adeptus sum 3. — iegūt
 adiuvō, -iūvi, -iūtum 1. — palīdzēt
 adlūdō, -lūsi 3. (allūdō) — izsmiet
 admirābilis, -e — apbrīnojums.
 admirātor, -ōris m. — apbrīnotājs
 admoneō, -mūi, -nitum 2. — atgādināt, uzmodināt
 adnatō 1. — piepekdēt
 adpetō, -ivi, -itum 3. (appetō) — uzbrukt, pēc kā
 tiekties
 adprobō 1. (approbō) — atzīt, apmierināt
 adquisrō, -quisivi, -quistum 3. — iegūt
 adripiō, -ripiui, -reptum 3. (arripiō) — satvert

adscribō, -scripsi, -scriptum (ascribō) 3. — pierakstīt, attiecināt
adsignō 1. (assignō) — attiecināt
adsuēscō, -ēvi, -ētum 3. (assuēscō) — pierast
adsum, adfui, adesse (assum) — būt klāt
adtemptō 1. (atemptō) — uzbrukt, mēģināt
adtestor, adtestatus sum 1. (attestor) — apliecināt
adtingō, -tigi, -lactum 3. (attingō) — aiztikt, pieskarties
adveniō, -vēni, -ventum 4. — atnākt
adversārius, -ii m. — pretinieks
adversus adv. — pretī
advocō 1. — atsaukt, sasaukt
advolō 1. — pielaieties, atsteigties, atskriet
aegrē adv. — ar lielām pūlēm
aequē adv. — līdzīgi
aequō 1. — pielīdzināt, nolīdzināt
aequus, -a, -um — vienāds, mierīgs
aevum, -i n. — mūžs
afflictus, -a, -um — nelaimīgs
age — teic!
ager, agrī m. — lauks, tīrums
agnōscō, -nōvi, -nitum 3. — uzzināt
agnus, -i m. — jērs
aiō verb. def. — teikt
alapa, -ae f. — pļauka
āles, -itis m. f. — putns
aliēnus, -a, -um — cita, otram piederīgs
aliquandō adv. — kādreiz
aliquis, -qua, -quid pron. indef. — kaut kas, kaut kāds
aliquot pron. indef. plur. — vairāki
alius, -a, -ud — cits
alligō 1. — piesiet
allūdō, -si, -sum 3. — ar jokiem tuvojies
alter, -a, -um — viens no diviem, otrs
altus, -a, -um — augsts, dziļš
alvus, -i m. — vēders
amicus, -i, m. — draugs
amittō, -misi, -missum 3. — zaudēt
an coni. — vai
animal, -mālis n. — dzīvnieks
animus, -i m. — gars, jūtas
annus, -i m. — gads
ante adv. praep. — pirms
antidotum, -i n. — pretinde
antiquus, -a, -um — sens
aper, -pri m. — meža kuilis

apparātus, -ūs m. — sarīkojums
 appareō, -ui, -itum 2. — parādīties, redzamam kļot
 appellō 1. — saukt, aicināt
 aqua, -ae f. — ūdens
 aquila, -ae f. — ērglis
 āra, -ae f. — altāris
 arbitrium, -iī n. — lēmums, spriedums
 arbor, -ōris f. — koks
 arca, -ae f. — naudas lāde
 arcus, -ūs m. — loks
 ārdeō, -si, -sūrus 2. — degt
 āreō, -ui — 2. — slāpt
 argūmentum, -i n. — pierādījums, fabula, viela
 arguō, -ui, -ūtum 3. — apvainot, pierādīt
 āridus, -a, -um — sauss
 arma, -ōrum n. — ieroči
 arripio, -ripiui, -reptum 3. — sagrābt
 ars, artis f. — māksla, zinātne, prasme
 artus, -a, -um — šaurs
 arx, -cis f. — cietoksnis
 ās, assis m. — naudas vienība unces svarā
 ascendō, -scendi, -scensum 3. — uzkāpt
 asellus, -i m. — ēzeltis
 asinus, -i m. — ēzelis
 asper, -era, -erum — grūts, skarbs, ass
 aspicio, -spexi, -spectum 3. — ieraudzīt
 asserō, -ui, -rtum 3. — pierādīt
 astrum, -i n. — zvaigzne
 astus, -ūs m. — viltība
 at coni. — bet
 atque coni. — un
 atemptō 1. — uzbrukt, mēģināt
 auctoritās, -ātis f. — priekšzīme, ietekme
 audācia, -ae f. — drošsirdība, pārgalvība
 audiō 4. — dzirdēt
 auferō, abstuli, ablatum, auferere — aiznest
 augeō, auxi, auctum 2. — palielināt
 augurium, -iī n. — pareģošana pēc putnu lidotuma
 aura, -ae f. — gaiss
 auris, -is f. — auss
 auritulus, -i m. — gaŗausis
 autem coni. — bet
 auxiliūm, -iī n. — palīdzība, plūr. palīgspeķi
 ave, pl. aveīte — esi sveīks!
 āvertō, -verti, -versum 3. — novērst
 aviditās, -ātis f. — kāre
 avidus, -a, -um — kārs
 avis, -is f. — putns

b

baculum, -i n. — spieķis
bāiulō 1. — uz muguras nest nastu
barba, -ae f. — bārda
barbātus, -a, -um — bārdains
bellus, -a, -um — jauks
bene adv. — labi
beneficium, -ii n. — labdarība
benignitās, -ātis f. — laipnība
bēstia, -ae f. — zvērs
bibō, bibi 3. — dzert, sūkt
bīdēns, -dentis — dīvzobains, subst. aita
bīni, -ae, -a — pa divi
bis adv. num. — divreiz
bonitās, -ātis f. — labsirdība, labums
bonum, -i n. — manta, īpašums, labums
bonus, -a, -um — labs
bōs, bovis m. f. — govš, vērsis
brevis, -e; adv. breviter — īss

c

caedēs, -is f. — asinsizliešana
caelum, -i n. — debesis
calamitās, -ātis f. — nelaime
calceō 1. — apaut
callidus, -a, -um — viltīgs, izmanīgs
calumniātor, -ōris m. — aprunātājs, naida cēlejs
calumnior, calumniātus sum 1. — neslavu celt
calvus, -a, -um — pliku galvu, subst. pīkgalvis
calx, -cis f. — pakavs, pēda
camara, -ae f. — velvēti griesti
campus, -i m. — līdzenums, laukums
canis, -is m. — suns
canō, cecini, cantātum 3. — dziedāt, apdziedāt
cantus, -ūs m. — dziesma
cānus, -a, -um — sirms
capāx, -ācis — kas daudz uzņem
capella, -ae f. — kaza
caper, -pri m. — āzis
cāpiō, cēpi, captum 3. — satvert, jemt
captō 1. — censties pēc kā
caput, -itis n. — galva, dzīvības apz.
carbo, -ōnis m. — ogle
careō, -ui 2. — trūkt
cariōsus, -a, um — sapuvis

caro, carnis f. — gaļa
 carpō, carpsi, carptum 3. — plūkt, baudīt
 cāseus, -i m. — siers
 cāsus, -ūs m. — gadījums, notikums, nelaime
 catēna, -ae f. — ķēde
 catulus, -i m. — kucens
 cauda, -ae f. — aste
 causa, -ae f. — iemesls, tiesas lieta
 cautus, -a, -um — uzmanīgs
 caveo, cāvī, cautum 2. — rūpēties, vairīties
 cavum, -i n. — ala
 cavus, -a, -um — tukšs
 cedo, pl. cete — šurp, saki, neslēp
 cedō, cessī, cessum 3. — iet, piekāpties
 ceber, -bris, -bre — slavens, svinīgs
 celeritās, -ātis f. — ātrums
 celeriter adv. — ātri
 celsus, -a, -um — augsts
 cēna, -ae f. — ēdiens, mielasts
 cēnsēd, cēnsui, cēnsu 2. — domāt, spriest
 cēnsor, -oris m. — tiesnesis, kensors
 cerebrum, -i n. — saprāts
 certāmen, -inis n. — sacīkste
 certatim adv. — steigšus
 certe adv. — noteikti, katrā ziņā
 certō 1. — sacensties
 certus, -a, -um — noteikts
 cervix, -icis f. — pakausis
 cervus, -i m. — briedis
 cessō 1. — kavēties
 ceterus, -a, -um — atlikums, pl. pārējie, citi
 chorda, -ae f. — stīga
 cibāria, -ōrum n. — barība
 cibus, -i m. — ēdiens, barība
 cicāda, -ae f. — sienāzis
 ciconia, -ae f. — stārks
 circum adv. — apkārt
 circumdō, -dedī, -datum 1. — aplikt
 circumeō, -it, -itum, -tre — apiet apkārt
 circumspectō 1. — raudzīties apkārt
 cithara, -ae f. — cītara
 cito 1. — izsaukt, aicināt
 citus, -a, -um — ātrs
 civis, -is m. f. — pilsonis
 civitās, -ātis f. — pilsonība, valsts
 clamitō 1. — skali kliegt, žēloties
 clamō 1. — kliegt, saukt

clamor, -oris m. — kliegšana
 clarus, -a, -um — skaidrs
 claudō, -si, -sum 3. — slegt, aizslegt
 clitellae, -arum f. — nastu sedli
 coepi, coepisse, coeptus — sākt
 cogito 1. — domāt
 cognatus, -i m — radnieks
 cognoscō, -nōvi, -nitum 3. — uzzināt, iepazīties
 cogō, cogi, coactum 3. — piespiest, sapulcināt
 cohibeo, -hibui, -hibitum 2. — saturēt
 colligō, -lēgi, -lectum 3. — savākt, salasīt
 collum, -i n. — kakls
 colo, colui, cultum 3. — kopt, rūpēties
 columba, -ae f. — balodis
 coma, -ae f. — mati, zaļumi
 comedō, -ēdi, -esum 3. — apēst
 comes, -itis m. f. — pavadonis
 commendō 1. — uzticēt, ieteikt
 comminuo, -ui, -utum 3. — sadragāt
 committō, -misi, -missum 3. — uzticēt
 commodo 1. — aizdot
 communis, -e — kopejs
 commuto 1. — mainīt
 compello 1. — uzrunāt, bārt
 compesco, -scui 3. — savākt
 componō, -posui, -positum 3. — darināt, sakārtot
 comprehendō, -prehendi, -prehensum 3. — satvert
 comprimō, -pressi, -pressum 3. — apspiest, noklusēt
 compungō, -pūxi, -pūctum 3. — durt
 concurrō, -curri, -cursum 3. — saskriet
 condicio, -ōnis f. — stāvoklis
 conditus, -a, -um — paslēpts
 condō, -didi, -ditum 3. — slept
 conducō, -dūxi, -ductum 3. — uzņemties, saistīt
 confectus, -a, -um — noguris, novājināts, bez spēka
 confirmō 1. — drošināt, pārliecināt
 confiteor, -fessus sum 2. — atzīties
 confodio, -fodi, -fossium 3. — izurbt
 confusus, -a, -um — apjucis
 congerō, -gessi, -gestum 3. — sanest
 coniux, (coniūnx), coniugis m. f. — vīrs, sieva
 conrodō 3. sk. corrodō
 conscius, -a, -um — līdzinātājs
 consector, consecratus sum 1. — vajāt
 consensio, -ōnis f. — saskaņa
 consiliator, -ōris m. — padomdevējs
 consilium, -ii n. — padoms, nodoms

cōsōlor, cōsōlātus sum 1. — mierināt
 cōspectus, -ūs m. — skats
 cōspiciō, -spexi, -spectum 3. — ieraudzīt
 cōspiciuus, -a, -um — redzams
 cōspirō 1. — sazvēreties
 cōstāns, -antis — pastāvīgs
 contegō, -tēxi, -tēctum 3. — segt
 contemnō, -tempši, -temptum 3. — nicināt
 contendō, -tēdi, -tentum 3. — apgalvot
 contentus, -a, -um — apmierināts
 conterreō, -terruī, -territum 2. — sabaidīt, pārbaudīt
 contineō, -tinuī, -tentum 2. — saturēt
 contingō, -tigi, -tāctum 3. — dabūt, sasniegt
 continuō adv. — tūlīn
 cōntio, -ōnis f. — tautas sapulce
 contrā adv. — pretī
 contumāx, -ācis — ietiepīgs
 contumēlia, -ae f. — kauns
 conveniō, -vēni, -ventum 4. — vienoties, convenit —
     pienākas
 conviciūm, -iī n. — kliegšana
 convitiūm, -iī n. — varžu kvakšēšana, sirpšana
 conviva, -ae m. f. — viesis, viešņa
 convivium, -iī n. — mielasts
 cōpiōsus, -a, -um — bagātīgs
 corium, -iī n. — āda
 corneus, -a, -um — raga
 cornix, -icis f. — vārna
 cornu, -ūs n. — rags
 corpus, -oris n. — ķermenis
 corripio, -ripi, -reptum 3. — sagrabt
 corrodō, -rōsi, -rōsum 3. — apgrauzt
 corrupō, -rūpi, -ruptum 3. — samaitāt, iznīcināt
 cortex, -icis m. — miza, čaumala
 corvus, -i m. — krauklis
 crēdō, crēdidi, crēditum 3. — uzticēt, ticēt
 creō 1. — radīt, vēlet
 crepusculum, -i n. — mijkrēslis
 crimen, -inis n. — apvainojums
 crudelis, -e — nežēlīgs
 crūs, crūris n. — liels, stils
 crux, crucis f. — krusts
 culpa, -ae f. — vaina, noziegums
 cum comi. — kad
 cūctus, -a, -um — viss
 cupidus, -a, -um — kārs
 cupiō 4. — kārot, vēleties

cūr adv. — kāpēc?
cūra, -ae f. — rūpes
cūriōsus, -a, -um — rūpīgs, centīgs
cūrō 1. — rūpēties
currō, cucurri, cursum 3. — skrīet
cursus, -ūs m. — skrējiens, brauciens
custōs, -ōdis m. — sargs
cutis, -is f. — āda

d

damnō 1. — sodīt, pārmest
damnum, -i n. — zaudējums
daps, dapis f. — ēdiens, mielasts
dea, -ae f. — dieve
debeo, -ui, -itum 2. — būt parādā, vajadzēt
decido, -di 3. — nokrist
decipio, -cepi, -ceptum 3. — pievilt
decor, -oris m. — skaistums
decurro, -curri (-cucurri), -cursum 3. — noskrīet, tecēt
leju
decus, -oris n. — gods, slava
dedecus, -oris n. — negods
dedo, dedidi, deditum 3. — nodot, nodoties
defectus, -a, -um — novājināts
defendō, -fenci, rēnsu 3. — aizstāvēt, novērst
deficio, -feci, -fectum 3. — trūkt, atdalīties
dego, -gi 3. — dzīvot (vītam)
degravō 1. — nospiest, apgrūtināt
deinde adv. — pēc tam vēlāk
delecto 1. — iepriecināt
delicius, -i m. — mīlulis
delictum, -i n. — noziegums, vaina
delinquo, -litui, -lictum 3. — noziegties
delirus, -a, -um — vājprātīgs
deludo, -lusi, -lusum 3. — vilt
demens, -entis — neprātīgs
dementia, -ae f. — neprātība
demum adv. — beidzot
dens, dentis m. — zobs
deperditus, -a, -um — pakļūšs
deploro 1. — apraudāt
depono, -posui, -positum 3. — nolikt, novietot
deprimo, -pressi, -pressum 3. — nospiest, nogremdēt
depugno 1. — cīnīties
derideo, -risi, -risum 2. — izsmiet
derisor, -oris m. — izsmējejs

derisus, -us m. — izsmieklis
 descendō, -scendī, -scēsum 3. — nokāpt, noiet
 describō, -scripsi, -scriptum 3. — aprakstīt
 deserō, -serui, sertum 3. — atstāt
 desiderō 1. — prasīt, vēleties, neatrast
 despiciō, -spēxi, -spectum 3. — nīcināt
 destinō 1. — nolemt, piesaistīt
 destituō, -stitui, -stitūtum 3. — atstāt
 desum, defui, desse — nebūt, trūkt
 detēro, -trivi, -tritum 3. — noberzt
 deterreō, -terruī, -territum 2. — atbaidīt
 detineō, -tinui, -tentum 2. — atturēt
 detrahō, -traxi, -tractum 3. — atvilkt, pamazināt
 deveniō, -veni, -ventum, -ire — nonākt
 devius, -a, -um — sānis esošs
 deus, -i m. — dievs
 devocō 1. — saukt
 devorō 1. — norīt
 dexter, -era, -erum — labals
 dicō, dixi, dictum 3. — sacīt, teikt
 dies, -ei m. f. — diena
 diffluō, -fluxi 3. — pīlet, izšķīst
 dignitās, -tās f. — ciena
 dignus, -a, -um — cienīgs, godājams
 diligō, -lexi, -lectum 3. — ļoti cienīt, godāt
 dimittō, -misi, -missum 3. — zaudēt, atlaist, aizstīt
 diripiō, -ripui, -reptum 3. — nolaupt, saraut
 discēdō, -cessi, -cessum 3. — aiziet, izkļīst
 disciplina, -ae f. — mācība, kārtība
 discō, didici 3. — mācīties
 dissideo, -sēdi, -sessum 2. — būt nevienprātība
 dissimulō 1. — neizrādīt, izlikties
 dissolutus, -a, -um — patvaļīgs
 dissolvō, -solvi, -solutum 3. — atraisīt
 diu adv. — ilgi, pa dienu
 dius, -a, -um — dievišķīgs
 diversus, -a, -um — citāds
 dives, -itis — bagāts
 dividō, -vīsi, -vīsum 3. — dalīt
 divinus, -a, -um — dievišķīgs
 divitiae, -arum f. — bagātība
 dō, dedi, datum, dare — dot
 doceō, docui, doctum 2. — mācīt, paskaidrot
 docilis, -e — gudrs, mācīts
 doleō, dolui, dolitūrus 2. — sāpēt, bēdāties
 dolo, -ōnis m. — (dzelonis) spieķis
 dolor, -ōris m. — sāpes, bēdas, dusmas

dolōsus, -a, -um — viltīgs
 dolus, -ī m. — viltus
 dominium, -iī n. — īpašuma tiesības, piederums
 dominus, -ī m. — kungs
 domus, -ūs f. — māja
 donō 1. — dāvināt
 dormiō 4. — gulēt
 dorsum, -ī n. — mugura
 dos, dōtis f. — pūrs, dāvana
 dubitō 1. — šaubīties
 dubius, -a, -um — šaubīgs
 dūcō, dūxi, ductum 3. — vest, vilkt
 dulcis, -e — salds, patīkams
 dum — kamer
 duplex, -icis — divkāršs
 dūrus, -a, -um — bargs, ciets
 dux, ducis m. f. — vadonis

e

ē = ex praep. c. abl. — no
 ēbibō, -bibī -3. — izdzert
 ecce — lūk
 ēdō, -didi, -ditum 3. — teikt
 ēdō, ēdi, esum 3. — ēst
 effectus, -ūs m. — ietekme
 efferō, extuli, elatum, eferre — iznest
 efficiō, effeci, effectum 3. — izgatavot, pabeigt
 effigiēs, -ei f. — attēls
 effugiō, -fugi, -fugitum 3. — izbēgt
 effugium, -iī n. — izvairīšanās bēgot
 egō pron. pers. — es
 egredior, -gressus sum 3. — iziet
 egregius, -a, -um — izcīls
 elevō 1. — zemāk novērtēt, vājināt
 eludō, -si, -sum 3. — vairīties, vilt
 emerēdō, emerui, emeritum 2. — nopelnīt, pakalpot
 emineō, -ui -2. — pacelties pāri, uz augšu
 emittō, -misi, -missum 3. — izsūtīt, izlaist, izmest
 emorior, mortuus sum 3. — mirt
 en — rau, lūk
 enatō 1. — izpeldēt
 eō, -iī, -itum, ire — iet
 eques, -itis m. f. — jātnieks
 equidem — patiesi
 equus, -ī m. — zirgs

ergo — tā tad
 eripio, -ripul, -reptum 3. — izraut, atjemt
 error, -ōris m. — maldi, šaubas
 esca, -ae f. — ēdiens
 esurio 4. — būt izsalkušam
 evoco 1. — izsaukt,
 ex praep. c. abl. — no, kopš tā laika
 exaudio 4. — sadzirdēt
 excipio, -cēpi, -ceptum 3. — izjemt, uzjemt, uztvert
 excito 1. — izdzīt, izsaukt
 exemplum, -i n. — piemērs, paraugs
 exerceo, -cui, -citum 2. — vingrināt, izpildīt
 exercitus, -ūs m. — karaspēks
 exiguus, -a, -um — mazs, niecīgs
 existimō 1. — spriest, vērtēt
 exitium, -iī n. — beigas, posts, bojā eja
 exitus, -ūs m. — izeja, iznākums, beigas
 exōrnō 1. — izgreznot
 expeditō 4. — nokārtot, paskaidrot, noskaidrot
 experior, expertus sum, 4. — izmēģināt
 expers, -rtis — brīvs
 expetō, -ivi, -itum 3. — veļeties
 explicō 1. — attaisīt, izstiept
 explorō 1. — izpētīt
 exspirō 1. — izpūst, mirt
 extollō 3. — pacelt
 extrahō, -trāxi, -tractum — izvilkt
 extrēmus, -a, -um — ārējais, pēdējais
 extundō, -tudi, -tūsum 3. — sasist
 exuro, -ussi, -ustum 3. — izkaltēt, sadedzināt

I

fabella, -ae f. — pasaciņa, neliels stāsts, neliela luga
 faber, -bri m. — kalvis
 fabula, -ae f. — fābula, pasaka, teika, luga
 faciēs, -ei f. — seja
 facilis, -e — viegls
 facio, feci, factum, -ere — darīt, padarīt, izgatavot
 factio, -ōnis f. — partija
 fallācia, -ae f. — viltība
 fallāx, -ācis — viltīgs, bledīgs
 fallō, fecelli, falsum 3. — vilt
 falsus, -a, -um — viltīgs, neīsts
 fāma, -ae f. — slava, valodas
 famelicus, -a, -um — izsalcis

famēs, -is f. — bads
 familia, -ae f. — saime
 fastidiō 4. — nopelt, ignam būt
 fātum, -ī n. — liktenis
 faux, -cis f. — rīkle
 faveō, favi, fautum 2. — labvelīgam būt
 fax, facis f. — lāpa
 fenestra, -ae f. — logs
 fera, -ae f. (ferus, -ī m.) — zvērs
 ferō, tuli, lātum, ferre — nest, stāstīt
 ferus, -a, -um — mežonīgs, meža
 ferrārius, -a, -um — dzelzs, uz dzelzi attiecīgs
 ferrum, -ī n. — dzelzs ierocis, dzelzs
 fessus, -a, -um — noguris
 festinanter adv. — steigšus
 festinō 1. — steigties
 fictus, -a, -um — izdomāts
 fidēlis, -e — uzticams
 fidēs, -ei f. — uzticība
 fidūcia, -ae f. — palāvība
 figulus, -ī m. — podnieks
 filius, -ī m. — dēls
 fingō, -nxī, fictum 3. — izdomāt, izveidot
 fiō, (factus sum) fieri — kļūt, tapt, rasties
 fiscus, -ī m. — grozs
 flagellum, -ī n. — pātaga
 flāgito 1. — prasīt, pieprasīt
 flamma, -ae f. — liesma, uguns
 flātus, -ūs m. — vējš
 fleō, flevi, flētum 2. — raudāt, apraudāt
 flētus, -ūs m. — vaimanas, asaras
 flōreō, -ui -2. — ziedēt
 flūmen, -inis n. — upe, straume
 fluvius, -ī m. — tekošs ūdens, upe
 foedus, -eris n. — līgums
 fōns, fontis m. — avots
 fōrma, -ae f. — ārējais veids, izskats, skaistums
 fōrmōsus, -a, -um — skaists
 fornāx, -acis f. — krāsns, pavards
 forte adv. — nejauši
 fortis, -e — stiprs, drošs
 fortitudo, -inis f. — stiprums, drošums
 fortuna, -ae f. — laime, plūr. laimīgi apstākļi
 forum, -ī n. — tirgus laukums
 fovea, -ae f. — bedre
 frangō, frēgi, frāctum 3. — lauzt, vājināt
 fraudātor, -ōris m. — viltnieks, blēdis

fraudo 1. — pievilt
 fraus, -dis f. — vittība, bledība
 frēnō 1. — savaldīt
 frēnum, -ī n. — iemaukti
 frivolus, -a, -um — niecīgs, neglīts, neapdomīgs
 frōns, -ntis f. — piere
 fruor, fructus sum 3. — baudīt, lietāt,
 frūstrā adv. — velti
 frūstum, -ī n. — gabals, kodiens
 frutex, -icis m. — krūms, žagari
 fuga, -ae f. — lūgšana
 fugāx, -ācis — bēdzējs, nepastāvīgs
 fugio, fugi, fugitum 3. — bēgt, izvairīties
 fugō 1. — padzīt
 fulmineus, -a, -um — zibeņu
 fundō, fūdī, fūsum 3. — liet, šķēdināt, sajaukt
 fur, furis m. f. — zaglis
 furor, -ōris m. — dusmas
 furtim adv. — slepus
 furtivus, -a, -um — zagts, slepens
 furtum, -ī n. — zādība
 futileis, -e — niecīgs, nederīgs

g

gallīna, -ae f. — vista
 gallināceus, -a, -um — uz vistu attiecīgs
 gallus, -ī — gallis
 garrulus, -a, -um — plāpīgs
 gaudeō, gavīsus sum 2. — priecāties
 gaudium, -ī n. — prieks
 geminus, -a, -um — divkārs
 gemmeus, -a, -um — dārgakmeņu
 gēns, -ntis f. — cilts, kārta
 genus, -eris n. — dzimums, cilts, veids
 gerō, gessī, gestum 3. — nest, izdarīt
 gladius, -ī m. — zobens
 glōria, -ae f. — slava
 glōrior 1. — lielties
 grāculus, -ī m. — kovānis
 gradus, -ūs m. — solis, pakāpe
 grātia, -ae f. — pateicība, labvēlība
 grātulor 1. — apsveikt, pateikties
 grātus, -a, -um — patīkams, pateicīgs
 gravis, -e — smags, svarīgs
 gravō 1. — apgrūtināt

gressus, -ūs m. — soļošana, gaita
 grex, gregis m. — ganāmpulks
 grūs, gruis m. f. — dzērve
 gubernātor, -ōris, m. — stūrmanis
 gula, -ae f. — rīkle
 gustō 1. — garšot
 gymnācius, -a, -um — vingrotāju, attiecīgs uz vingrotājiem

h

habeo, habui, habitum 2. — man ir
 habitus, -ūs m. — stāvoklis, āriene
 haereō, haesi, haesum 2. — karāties, aizķerties
 haustus, -ūs m. — malks
 heia! interi. — he!
 hercle! interi. — pie Merkula!
 heus! interi. — dzirdi! klausies!
 hic adv. — te
 hic, haec, hoc pron. — šis, tas, tagadējais
 hilaris, -e — jautrs
 hilaritās, -ātis f. — prieks
 hinc adv. — no tā
 hircus, -i m. — āzis
 hispidus, -a, -um — spurains
 hodie adv. — šodien
 homo, hominis m. f. — cilvēks
 honor, -ōris m. — gods, slava, amats
 hōra, -ae f. — stunda, laiks
 hordeum, -i n. — mieži
 horrendus, -a, -um — briesmīgs
 horrēscō, horruī 3. — sabīties, nelīdzenam kļūt
 horridus, -a, -um — briesmīgs, riebīgs, nelīdzens
 hospitalis, -e — viesmīlīgs
 hostilis, -e — ienaidnieka
 hostis, -is m. f. — ienaidnieks, svešnieks
 hūmānitas, -ātis f. — laipnība
 hūmānus, -a, -um — cilvēka, cilvēcīgs, laipns
 humilis, -e — zems

i

iaceō 2. — gulet
 iacio, iēci, iactum 3. — sviest
 iactantia, -ae f. — lieltība
 iactō 1. — svaidīt, lielīties
 iam adv. — jau, tikko

ianua, -ae f. — durvis
 ibi (ibi) adv. — tur
 icio, icl, ictum 3. — sist, slegt ligumu
 ictus, -us m. — siēns
 idem, eadem, idem pron. — tas pat:
 igitur coni. — tā, tā tad
 ignāvus, -a, -um — gļēvs
 ignis, -is m. — uguns
 ignōrō 1. — nezīnāt
 ignōsco, -nōvi, -nōtum 3. — piedot
 ignōtus, -a, -um — nezīnāms, neievērojams
 ille, illa, illud pron. — tas, tā
 illicio, -lexi, -lectum 3. — vilināt
 imāgo, -inis f. — glezna, parādība, līdzība, priekš-
 stats
 imber, -bris m. — lietus, negaiss
 imitor, imitatus sum 1. — atdarināt
 immisceo, -scui, -xtum 2. — iejaukt
 immitto, -misi, -missum 3. — iesūtīt, ielaist
 immolo 1. — upurēt
 impār, -aris — nelīdzīgs, nevienāds
 impediō 4. — kavēt, saistīt
 impetro 1. — panākt
 impetus, -us m. — uzbrukums, tieksme, spars
 impleo, -evi, -etum 2. — pildīt
 impono, -posui, -positum 3. — uzlikt, ielikāt
 importo 1. — ievest, nodarīt
 improbitās, -tās f. — nekrietnība
 improbus, -a, -um — nekrietns, ļauns
 imprudens, -entis — nezīnātājs, negudrs
 impudens, -entis — nekaunīgs
 impudentia, -ae f. — nekaunība
 impūne adv. — bez soda
 imputo 1. — pieskaitīt, piemērot
 in praep. c. acc. et abl. — acc. — kurp? in urbem,
 abl. kurp? in urbe
 inānis, -e — tukšs, iedomīgs
 incedo, -cessi, -cessum 3. — doties, iet
 incido, -cidi 3. — sastapties, uzkrīt
 incipio, -cepi, -ceptum 3. — sākt
 incito 1. — uztraukt, strauji sakustināt, mudināt
 incola, -ae m, f. — iedzīvotājs
 incolō, -colui, -cultum 3. — apdzīvot
 incolumis, -e — neaizkarts
 incommodum, -i n. — ļaunums
 increpō, -ui, -itum 1. — bārt
 indicō 1. — parādīt

indicō, -dixi, -dictum 3. — noteikt, paziņot
 inducō, -dūxi, -ductum 3. — ievest, uzvilkt, ietekmēt
 indigne adv. — necienīgi
 indignor, indignātus sum 1. — sašust
 indignus, -a, -um — necienīgs
 inepte adv. — muļķīgi
 inermis, -e — neapbruņots
 iners, -ertis — nevarīgs, nespējīgs, nodertīgs
 infelix, -icis — nelaimīgs
 infero, intuli, illatum, inferre — ienest
 inferus, -a, -um — zems
 infestus, -a, -um — naidīgs
 inflo 1. — uzpūst
 infundo, -fudi, -fūsum 3. — pieliet, piepildīt
 ingemiscō, -gemul -3. — ievaidēties
 ingenium, -ii n. — iedzimtas spējas, raksturs
 ingero, -gessi, -gestum 3. — ienest, uzlikt, pieminēt
 ingratus, -a, -um — nepateicīgs, nepatīkams
 ingravo 1. — apgrūtināt
 infirria, -ae f. — netaisnība
 iniustus, -a, -um — nelikumīgs, netaisns
 inlicio, sk. illicio
 inlido, -lisi, -lisum 3. (illido) — sadragāt
 innocens, -entis — nekaitīgs
 innōtēscō, -nōtuli -3. — kļūt zināmam
 inopia, -ae f. — trūkums, nabadzība
 inops, -opis — trūcīgs
 impius, -a, -um (impius) — bezdievīgs, negodīgs
 inquam — teikt
 inquinō 1. — aptraipīt
 irrideo, -risi, -risum 2. (irrideo) — smiet, izsmiet
 irritus, -a, -um — sk. irritus
 inscius, -a, -um — nezinātais
 insero, -serui, -sertum 3. — ielikt, ievietot
 insidiae, -arum f. — paslēptuve, viltība
 insignis, -e — ievērojams, redzams
 insilio, -siliui, -sultum 4. — uzlēkt
 insolens, -entis — pārgalvīgs, pārmērīgs
 insolentia, -ae f. — pārgalvība, iedomība
 instans, -antis — paredzams, draudīgs
 insto, stiti 1. — uzmākties, draudēt
 insuetus, -a, -um — neparasts
 insula, -ae f. — sala
 insulto 1. — izsmiet
 intellego, -lexi, lectum 3. — saprast, novērot
 intempestive adv. — nelaikā
 inter praep. c. acc. — starp

intercedō, -cessi, -cessum 3. — ieciet starpā, būt starpā,
iebilst
intercidō, cidi 3. — boja iet, notikties
intercipiō, -cepī, -ceptum 3. — vilt
interdiū adv. — dienu
interdum adv. — dažreiz, paretam
interficiō, -fecti, -fectum 3. — nogalināt
interō, -trivi, -tritum 3. — saberzt
interpōnō, -posui, -positum 3. — iepīt, starpā likt
interrogō 1. — prasīt, vaicāt
intersum, -fui, -esse — starpā būt, bezp. ir svarīgi
intueor, intuitus sum 2. — ievērot
inutilis, -e — nederīgs, nelietājams
inveniō, -veni, -ventum 4. — atrast, uzziņāt
invicem adv. — savstarpīgi, pārmaiņus
invidia, -ae f. — skaudība
invidus, -a, -um — skaudīgs
invisus, -a, -um — nīsts
invitō 1. — lūgt, aicināt, mudināt
invitus, -a, -um — pret gribu, negribīgs
iocor 1. — jokot
locus, -i m. — joks
ipse, ipsa, ipsum pron. — pats, pati
Irācundus, -a, -um — dusmīgs
Irāscor 3. — dusmoties
Irāte adv. — dusmīgi
irrideo, -risi, -risum 2. — izsmiet
irritus, -a, -um — veltīgs, nederīgs
is, ea, id pron. — tas, tā; viņš, viņa
iste, ista, istud pron. — šis, šī; tas, tā
ita adv. — tā, tādā kārtā
iter, itineris n. — ceļš
iterum adv. — otrreiz
iubeo, iussi, iussum 2. — pavēlet, lemt
iudex, -dicis m. — tiesnesis
iugum, -i n. — pajūgs, jūgs
Iūno, -ōnis f. — dieve, Sāturna un Rēas meita,
Iupitēra sieva
Iuppiter, Iovis m. — zemes un debesu valdnieks
iurgium, -ii n. — strīdus
iūs, iūris n. — tiesības, likumība, likums
iuvenis, -is m. — jauneklīs

I

- labor, -oris m. — darbs, pūles, grūtības
 laborō 1. — pūlēties, strādāt, ciest
 lacero 1. — sapļosīt
 lacerta, -ae f. — ķirzaka
 lacrima, -ae f. — asara
 lacus, -ūs m. — ezers
 laedo, -si, -sum 3. — aizkart, ievainot, pass. ciest
 laetor 1. — priecāties
 laetus, -a, -um — priecīgs, grezns
 laevus, -a, -um — kreisais, nelabvēlīgs
 lagōna, -ae f. — pudele
 lambō, lambi, lambitum 3. — faizīt
 langueo, -ui 2. — nogurt
 laniger, -gera, -gerum — vilnains
 lapis, -idis m. — akmens
 largus, -a, -um — bagātīgs
 lassō 1. — nogurdināt
 lateo, -ui 2. — slēpties, būt drošam, nezināmam
 latibulum, -i n. — pasleptuve
 latro 1. — riet
 latro, -ōnis m. — laupītājs
 latus, -a, -um — plats
 laudō 1. — slavēt
 laurus, -i f. — lauru koks, lauru zars
 laus, -dis f. — slava, uzslava, nopelns
 lego, legi, lectum 3. — salasīt, lasīt, izvelet
 lentus, -a, -um — lēns, sīksts
 leo, -ōnis m. — lauva
 lepus, -oris m. — zaķis
 letum, -i n. — nāve
 levis, -e — viegls, ātrs
 levo 1. — pacelt, atvieglot
 lex, legis f. — likums
 libellus, -i m. — grāmatīņa, mazs sacerējums
 liber, -bera, -berum — brīvs
 liberālis, -e — laipns, devīgs
 liberi, -ōrum m. — bērni
 libet, libuit, libitum est 2. — patīk (kaut ko darīt)
 licentia, -ae f. — brīvība, patvaja
 lignum, -i n. — malka, baļķis
 ligo 1. — siet
 lima, -ae f. — zāģis
 limen, -inis n. — sliekšnis
 limus, -i m. — dūņas
 lingua, -ae f. — mēle, valoda

linquo, Itqui 3. — atstat
 liquidus, -a, -um — šķidr
 liquor, -oris m. — šķidrums
 lis, litis f. — strīdus
 littera, -ae f. — burts, plūr. literatūra, vēsture
 locuplēs, -ētis — bagāts
 lucerna, -ae f. — spuldze
 lucrum, -i n. — peļņa
 luctus, -ūs m. — bēdas
 ludō, lūsī, lusum 3. — rotaļāties, jokat
 locus, -i m. — vieta, apvidus
 longē adv. — tālu
 longitudo, -inis f. — garums, ilgums
 longus, -a, -um — garš, tāls, ilgs
 loquor 3. — runāt
 ludus, -i m. — spēle, rotaļa, izprieca
 lūmen, -inis n. — gaisma
 luō, luf 3. — izpirkt, izlīdzināt
 lupus, -i m. — vilks
 luscinius, -iī m. (luscinia, -ae f.) — lakstīgala
 lūstrō 1. — apskatīt
 lūsus, -ūs m. — spēle
 lūtum, -i m. — māli
 lūx, lūcis f. — gaisma, gaišums
 lymphā, -ae f. — dzidrs avota ūdens
 lyra, -ae f. — kokle, liriska dziesma

M

maciēs, -ēī f. vājums, kaisenums
 maereō, ut 2. — skumt
 maestus, -a, -um — skumīgs
 magis, mage compar. — vairāk
 magister, -tri m.; magistra, -ae f. — skolotājs, -a
 magnitudo, -inis f. — lielums
 māgnus, -a, -um — liels
 maledicō, -dixī, -dīctum 3. — lamāt, zaimot
 maleficium, -iī n. — ļauns darbs
 maleficus, -a, -um — ļaundarīgs
 mālum, -i n. — ļaunums
 malus, -a, -um — slikts, ļauns
 mandātum, -i n. — uzdevums, pavēle
 mandō 1. — uzdot, pavelet
 manus, -ūs f. — roka
 margarita, -ae f. — pērle

margo, -inis m. — mala
 māteria, -ae f. — viela
 mātūrē adv. — agri
 mātūrus, -a, -um — gatavs, agrs, ātrs
 medicīna, -ae f. — ārstniecība
 medicus, -i m., medica, -ae f. — ārsts, ārste
 medius, -a, -um — vidējais
 melos n. gr. — melodija, dziedāšana
 membrum, -i n. — loceklis
 meminī, isse — atcerēties, pieminēt
 memoria, -ae f. — atmiņa, piemiņa
 mendācium, -iī n. — meli, izdoma
 mendāx, -ācis — melts
 mēns, -ntis f. — prāts, sirdsapziņa
 mēnsa, -ae f. — galds
 mēnsis, -is m. — mēnesis
 mercēs, -ēdis, f. — alga
 mereō, -ui, -itum 2. — nopelnīt
 mergō, -rsi, -rsum 3. — gremdēt
 meritum, -i n. — nopelns, meritō pēc nopelna
 mersus, -ūs m. — kodiens
 metuō, -ui 3. — bīties
 metus, -ūs m. — bailes
 meus, -a, -um — mans, mana
 miles, -itis m. — karavīrs, cīnītājs
 milvus (miluus), -i m. — lija
 minae, -ārum f. — draudi
 minuō, -ui, -utum 3. — mazināt
 mīrāculum, -i n. — brīnums
 miror 1. — apbrīnot
 mīrus, -a, -um — neparasts, apbrīnojams
 miscēō, miscui, mixtum 2. — jaukt
 miseria, -ae f. — nelaime
 miser, -a, -um — nabadzīgs, nožēlojams
 mittō, misi, missum 3. — sūtīt
 modestus, -a, -um — apdomīgs, pieklājīgs
 modius, -iī m. — labības mērs
 modo adv. — tikai, tikko
 modus, -i m. — mērs, veids
 molestus, -a, -um — apgrūtinātājs (kas apgrūtina),
 nepatīkams
 mōlior, mōlitus sum 4. — censties ko darīt, nodomāt
 moneō, -ui, -itum 2. — atgādināt, aizrādīt
 monitus, -ūs m. — atgādinājums
 monstrō 1. — rādīt
 mora, -ae f. — kavēklis, starpbrīdis
 morbus, -i m. — slimība

mordāx, -ācis — kodīgs
mordeo, momordi, morsum 2. — kost
mrior, mortuus sum 3. — mirt
mōror 1. — kavēties
morsus, -ūs m. — kodiens
mortalis, -e — mirstīgs, subst. cilvēks
mōs, mōris m. — grība, paraša
motus, -ūs m. — kustība, uztraukums
moveō, mōvi, mōtum 2. — aizkustināt, ietekmet
mox adv. — drīz
mugiō 4. — maut, vaimanāt
mulcō 1. — sakaut, sadauzīt
multō 1. — sodīt
multō adv. — daudz
multum adv. — daudz
mūlus, -i m.; mūla, -ae f. — mūlis
mūniō 4. — celt, nociefināt, aizsargāt
mūnus, -eris n. — uzdevums, dāvana
mūs, mūris m. — pele
musca, -ae f. — muša
mustela, -ae f. — zebiekste
mūto 1. — mainīt
mūtus, -a, -um — mēms

n

nam coni. — jo
narratio, -ōnis f. — stāstījums
narrō 1. — stāstīt
nāscor, nātus sum 3. — dzimt
nāta, -ae f. — meita
natō 1. — peldēt
nātūra, -ae f. — daba
nātus, -a, -um — dzimis
nātus, -i n. — dēls
nafragus, -a, -um — kuģu bojā eja cietis
nauta, -ae m. — kuģinieks
nāvis, -is f. — kuģis
nec, neque coni. — un ne
necō 1. — nogalināt.
necopinus, -a, -um — negaidīts
nectar, āris n. — nektārs, dievu dzēriens
neglegō, -lexi, -lectum 3. — neievērot
negō 1. — noliegt, noraidīt
nēmo — neviens
nemus, -oris n. — bērzs

neququam adv. — velti
 nequitia, -ae f. — nekrietība
 nescius, -a, -um — nezinātāis, nezināms
 nex, -neclis f. — nāve
 nidus, -i m. — lizds
 nil-nihil pron. indef. — nekas
 nimium acc. adv. — pārlietu, par daudz
 nimius, -a, -um — pārāk liels
 nisi conj. — ja ne
 nisus, -us m. — piespiešanās, atbalstīšanās
 niteo, -ui 2. — spīdēt
 nitor, -oris m. — spīdums
 nitor, nixus vai nisus sum 3. — balstīties
 nix, nivis f. — sniegs
 nobilis, -e — ievērojams, dižciltīgs
 noceo, nocui, nocitum 2. — kaitēt
 noctu adv. — nakti
 noctua, -ae f. — pūce
 nocturnus, -a, -um — nakts (gen.)
 nolo, nolui, nolite — negribēt
 nomen, -inis n. — vārds, nosaukums
 nomeno 1. — saukt, slavēt
 non adv. — ne
 nondum adv. — vēl ne
 nosco, novi, notum 3. — iepazīt, pazīt, atzīt
 noster, -tra, -trum pron. poss. — mūsu
 nota, -ae f. — zīme
 notus, -a, -um — zināms, zinātājs
 novissime adv. — beidzot
 novus, -a, -um — jauns
 nox, noctis f. — nakts
 nudo 1. — atsegt
 nudus, -a, -um — kails
 nullus, -a, -um — neviens, niecīgs
 num adv. — vai?
 numen, -inis n. — dievība, mājiens, griba
 numerus, -i m. — skaits
 nummus, -i m. — naudas gabals; parasti = se-
 stertijam
 numquam adv. — nekad
 nunc adv. — tagad
 nuntius, -it m. — ziņnesis, ziņa
 nuper adv. — nule
 nuptiae, -arum f. — kāzas
 nux, nucis f. — rieksts

- obicio, -iecti, -iectum 3. — pārmet, priekšā sviest,
pretim turēt
- obitus, ūs m. — nāve
- obiurgō 1. — bārt
- oblectō 1. — iepriecināt
- obnoxius, -a, -um — pakļauts
- obsecrō 1. — ļoti lūgt
- obterō, -trivi, -tritum 3. — saberzt
- obvius, -a, -um — pretim nākošs, ceļā esošs
- occidō, -cidi, -cisum 3. — nogalināt, iznīcināt
- occidō, -cidi, -casum 3. — krist, mirt
- occultus, -a, -um — apslēpts, slepens
- occupātus, -a, -um — nodarbināts, aizņemts
- occupō 1. — iejemt
- occurrō, -curri (-cucurri) -cursum 3. — sastapt, pretim
skriet, iet
- oculus, -i m. — acs
- ōdi, ōdisse — nīst
- officina, -ae f. — darbnīca
- officium, -iī n. — pienākums, paklausība
- ōlim adv. — kādreiz
- ōmen, -inis n. — svinīga paraša, pareģojuma zīmeš
- omnis, -e — viss
- onus, -eris n. — nasta
- opera, -ae f. — darbs, pūles
- opēs = (ops), opis f. — pūles, spēks, līdzekļi
- opimus, -a, -um — tauks
- oportet, -uit, -ere 2. — vajadzēt
- oppetō, -petivi, -petitum 3. — iet pretim, iegūt
- opprimō, -pressi, -pressum 3. — uzbrukt, pārvarēt, no-
galināt
- oppugnō 1. — uzbrukt
- optō 1. — veļeties, izmēģināt
- opus, -eris n. — darbs
- ōrdo, -inis m. — rinda, kārtā, kārtība
- orior, ortus sum 4. — rasties, celties
- ōrnātus, -ūs m. — greznojums
- ōrnō 1. — greznot
- orō 1. — lūgt, runāt
- ōs, ōris n. — mute
- os, ossis n. — kauls
- ostendō, -tendi, -tentum 3. — rādīt, pretim turēt
- ōtiōsus, -a, -um — mierīgs, valīgs
- ovis, -is f. — aīta

p

paciscor, pactus sum 3. — noligt
 pactum, -i n. — nolīgums
 pactus, -a, -um — nolīgts
 paenula, -ae f. — mētelis
 pallescō, pallui 3. — bālet
 palus, -udis f. — purvs
 pānis, -is m. — maize
 pār, paris — līdzīgs
 parātus, -a, -um — gatavs
 parce adv. — ar mēru
 parcō, peperci 3. — saudzet, atturetīs
 parēns, -entis m. f. — tēvs, māte
 pārēō, pārui 2. — būt redzamam, klausīt
 pariter adv. — reizē
 parō 1. — gatavot
 pars, -tis f. — daļa, partija
 parvulus, -a, -um — maziņš
 parvus, -a, -um — mazs
 pāscō, pāvi, pāstum 3. — ganīties, ganīt
 passer, -eris m. — zvirbulis
 pastor, -ōris m. — gans
 pateō, patui 2. — būt atklātam, stiepties
 pater, -tris m. — tēvs
 patina, -ae f. — bļoda
 patior, passus sum 3. — paciest
 patria, -ae f. — tēvija
 patulus, -a, -um — plats, atklāts
 paucus, -a, -um — mazs, nedaudz, pl. nedaudzi
 paululus, -a, -um — nieciņš
 pauper, -eris — nabags
 paupertās, -ātis f. — nabadzība
 paveō, pāvi 2. — bities, drebēt
 pavidus, -a, -um — bailīgs
 pāvo, -ōnis m. — pāvs
 peccō 1. — noziegties
 pecten, -inis m. — ķemme
 pectus, -ōris n. — krūtīs
 pecūnia, -ae f. — nauda, manta
 pelagus, -a, -um — jūras
 pellis, -is f. — āda
 pellō, pepuli, pulsum 3. — grūst, dzīt
 penna, -ae f. — spalva, plūr. spārns
 per praep. c. acc. — caur (vieta), laikā, ar gādību
 pera, -ae f. — soma
 percoquō, -coxi, -coctum 3. — virt, karset

perdō, -didī, -ditum 3. — zaudēt, iznīcināt
 peregrinus, -a, -um — svešs, svešu zemju
 pereō, -ii, -itum, -ire — bojā iet
 perferō, -tulī, -lātum, -ferre — paciest, aiznest, ziņot
 periclitōr 1. — briesmās būt
 periculōsus, -a, -um — bīstams
 periculum, -ī n. — briesmas
 peritus, -a, -um — piedzīvojis
 permoveō, -mōvī, -mōtum 2. — uzmudināt, uzbudināt
 perniciēs, -ēī f. — bojā eja
 pernicitās, -ātis f. — ātrums, veiklums
 perorō 1. — pilnīgi izskaidrot, pateikt
 perpāstus, -a, -um — labi barots
 persalūtō 1. — pēc kārtas, visapkārt apsveikt
 persequor, -secutus sum 3. — apsveikt, neatlaidīgi
 sekot, vajāt
 persolvō, -solvī, -solutum 3. — atraisīt, nomaksāt
 persona, -ae f. — maska, loma, personība, persona
 perstō, -stitī, -stāturus, -āre — stāvēt, izturet, palikt
 persuādeō, -suāsi, -suāsum 2. — pārliecināt
 pertināx, -ācis — stiprs, izturīgs
 pertineō, -tinui, 2. — attiekties, stiepties
 perturbātus, -a, -um — apjucis
 pēs, pedis m. — kāja, pēda
 pessimus — sk. malus
 petō, -ii (-ivi), -itum 3. — steigties, censties, meklēt,
 lūgt
 petulāns, -antis — izlaidīgs, pārgalvīgs
 pictus, -a, -um — raibs
 pietās, -ātis f. — godprātība, pienākuma apziņa
 pignus, -oris n. — ķīla, galvojums
 pilus, -ī m. — mats
 pingō, pinxi, pictum 3. — gleznot
 placidus, -a, -um — maigs, lēns
 plāga, ae f. — sitiens
 planē adv. — skaidri, lēzeni
 plebes, -ei, -ī f. (plebs, plēbis) — vienkāršā tauta,
 pulis
 plectō 3. — sodīt, nopērt
 plēnus, -a, -um — pilns
 plērusque, plēraque, plērumque — lielākā daļa
 plūma, -ae f. — spalva
 Plūtō, -ōnis m. — apakšzemes dievs
 poculum, -ī n. — kauss
 poena, -ae f. — sods, ciešanas
 poenitentia, -ae f. — nožēla
 poēta, -ae m. — dzejnieks

poliō 4. — spodrināt
 pondus, -eris n. — svars
 pōnō, posuī, positum 3. — likt, noteikt
 populus, -i m. — tauta
 porta, -ae f. — ieeja, vārti
 portō 1. — nest, vest
 poscō, poposci 3. — prasīt
 possum, potuī, posse — varēt, spēt, drikstēt
 post adv. — aiz, no muguras
 post praep. c. acc. — pēc
 postquam coni. — pēc tam, kad
 postulō 1. — pieprasīt
 potēns, -entis — varens, spējīgs
 pōtō 1. — dzert
 praecūdō, -cūsi, -cūsū 3. — noslēgt
 praeda, -ae f. — laupījums, ieguvums
 praedicō 1. — pasludināt, slavēt
 praedo, -ōnis m. — laupītājs
 praefulgēō, -fulsi 2. — spīdēt
 praemetuō 3. — iepriekš bīties
 praemium, -ii n. — alga, labums
 praesentia, ae f. — klātbūte
 praesidium, -ii n. — apsardzība, aizstāvība
 praestō, -stiti 1. — dot, galvot, nodrošināt, pildīt
 praeter adv. — izņemot
 praevaleō, -valui 2. — pārspēt, stiprākam būt
 prātum, -i — plava
 prāvus, -a, -um — ļauns, nekārtīgs
 precēs, -um (sing. prex, -precis) f. — lūgums
 prehendō, -endi, -ensum 3. — satvert
 premo, pressi, pressum 3. — apspiest, vajāt
 pretiosus, -a, -um — vērtīgs
 pretium, -ii n. — maksa, vērtība
 primus, -a, -um — pirmais
 princeps, -cipis m. f. — pirmais, vadonis
 principātus, -ūs m. — augstākā vara, augstākā vieta
 prior, -ius compar. — agrāks, labāks
 pristinus, -a, -um — agrākais
 prius adv. — agrāk
 priusquam coni. — iekām
 privātus, -a, -um — personīgs
 probō 1. — atzīt, pierādīt
 probus, -a, -um — krietns, godīgs
 procāx, -ācis — nekaunīgs, izlaidīgs
 procedō, -cessi, -cessum 3. — iznākt uz priekšu iet
 prōculcō 1. — samīt
 prōdō, -didi, -ditum 3. — pastāstīt, nodot

proelium, -ii n. — cīņa, kauja
 profectō adv. — patiešām
 proferō, -tuli, -lātum, -ferre — iznest, paziņot, tālāk virzīt
 profugio, -fugi, -fugitum 3. — aizbēgt
 profugus, -i m. — bēglis
 progredior, -gressus sum 3. — tālāk iet
 prologus, -i m. — ievads, priekšvārds
 proloquor, -locutus sum 3. — pastāstīt
 promitto, -misi, -missum 3. — apsollt
 prōmō, prōmpsi, prōmptum 3. — izjemt, zināmu darīt
 promoveō, -mōvi, -mōtum 2. — pavirzīt uz priekšu
 prope adv. — gandrīz, tuvu
 propositum, -i n. — apgalvojums
 proprius, -a, -um — paša
 propter adv. — tuvu garām, gar
 propter praep. c. acc. — dēļ
 prōsequor, -secutus sum 3. — pavadiť
 prōsum, prōful, prodesse — noderēt, labam būt
 prōvocō 1. — izsaukt
 prudens, -entis — gudrs, saprātīgs
 prudentia, -ae f. — gudrība, zināšana
 puer, pueri m. — zēns
 pugna, -ae f. — kauja, cīņa, ķīlda
 pulchrē adv. — jauki
 pullus, -i m. — dzīvnieku mazulis, īpaši putnu, cālis
 pulmentarium, -ii n. — pavalgs, piekodus, aizdars
 pulvis, -eris m. — puteklis
 punctum, -i n. — dūriens
 pūrgō 1. — attaisnot, tīrīt
 puteus, -i m. — bedre, aka
 putō 1. — domāt, nokārtot, vērtet
 pycta, -ae m. — dūru cīntājies

Q

quā adv. — kur? kurp?
 quaerō, quaesivi, quaesitum 3. — meklēt, taujāt
 quaesō 3. — lūgt, jautāt, meklēt
 quaestio, -onis f. — jautājums
 quaestus, -us m. — ienākums
 quālis, -e interr. — kāds?
 quam adv. — cik? kā?
 quamvis adv. — kaut gan, lai kā, lai cik
 quantum adv. — cik daudz?
 quantus interr. — cik liels? cik daudz?

quãpropter adv. — tãpec
 quãrẽ adv. — kãpec?
 quasi adv. — it kã
 querẽla, -ae f. — sũdzĩba, žẽlabas
 queror, questus sum 3. — žẽloties, sũdzeties
 questus, -us m. — žẽlabas
 qui, quae, quod pron. rel. — kas, kurš, kuŗa
 quia coni. — tãdeĩ kã, jo
 quicumque, quaecumque, quodcumque pron. rel. —
 ikviens, kas
 quiescõ, quiẽvi, quiẽtum 3. — atpũsties
 quippe adv. — protams, zinãms
 quis, quid pron. interr. — kas?
 quisque, quaeque, quidque pron. indef. — katrs
 quisquis, quidquid pron. indef. — katrs
 quod coni. — tãpec kã
 quõmodo adv. — kã? kãdã veidã?
 quõndam adv. — reiz
 quoniam coni. — tã kã, jo
 quoque adv. — arī, tãpat

R

rãmõsus, -s, -um — zarains
 rãmus, -i m. — zars
 rãna, -ae f. — varde
 rapiõ, rapui, raptum 3. — sagrãbt, aizraut, piesa-
 vinãt
 raptor, -õris m. — laupitãjs
 recidõ, -idi, -cãsurus 3. — nokĩut
 recipiõ, -epl, -eptum 3. — atpakaĩ jemt, uzjemt,
 atkãpĩes
 recitõ 1. — priekšã lasĩt
 rẽctus, -a, -um — taisns, pareizs
 recumbõ, -cubui, -cubitum 3. — (pie galda) apgulĩes
 reddõ, reddidi, redditum 3. — dot atpakaĩ
 redeõ, -ii, -itum, -ire — iet atpakaĩ, atgriezĩes
 referõ, rettuli, relãtum, referre — pastãstĩt, nest at-
 pakaĩ
 regnõ 1. — valdĩt, par ķeniķu bũt
 regnum, -i n. — vara, ķeniķa vara
 reiciõ, -ieci, -iectum 3. — sviest atpakaĩ
 relinquõ, -liqui, -llictum 3. — atstãt
 reliquiae, -arum f. — atliekas
 reliquus, -a, -um — pãrẽjais, atliķuŗais

repello, reppali, repulsum 3. — atraidīt, atstumt
 repente adv. — pēkšņi
 reperio, repperi, repertum 4. — atrast, uzzināt
 repleo, -plēvi, -pletum 2. — par jaunu piepildīt
 repulsa, -ae f. — noraidījums
 requiro, -quisivi, -quisitum 3. — meklēt, taujāt, at-
 rast
 res, rei f. — lieta, īpašums, notikums
 residō, -sēdi, -sessum 3. — apstiesies
 resistō, -stīti 3. — apstāties, pretoties
 resolvō, -solvi, -solutum 3. — atraisīt
 resonō 1. — atskanēt
 respondeō, -spondi, -sponsum 2. — atbildēt
 retendō, -tēdi, -tentum 3. — atvilkt atpakaļ
 reticeō, -ui 2. — klusēt, noklusēt
 revello, revelli, revulsum 3. — noraut, izraut
 revocō 1. — saukt atpakaļ
 rex, regis m. — ķēniņš, valdnieks
 rictus, -ūs m. un rictum, -i n. — rīkle, atvērta mute
 rideo, rīsi, rīsum 2. — smieties, izsmiet
 risus, -ns m. — smiekli
 rivus, -i m. — strauts
 rodō, rōsi, rosum 3. — graužt
 rogō 1. — pēc kā tiekies, prasīt
 rostrum, -i n. — knābis, kuģa priekšgals
 rugosus, -a, -um — krunkains
 rumpō, rupi, ruptum 3. — saraut, salauzt, iznīcināt
 ruō, rui, rutum 3. — sabrukt
 rursus adv. — atpakaļ, atkal
 rusticus, -a, -um — lauku

S

saccus, -i m. — maiss
 sacrātus, -a, -um — svētīts, svēts
 saepe adv. — bieži
 saepenumero adv. — bieži
 saevus, -a, -um — nežēlīgs
 salio, sahui, saltum 4. — diēt, lēkāt
 saltem adv. — vismaz
 saltus, -ūs m. — mežains kalnājs
 salūs, -ūtis f. — veselība, sveiciens
 saluto 1. — apsveikt
 salvo, -ere 2. — veselam būt
 sancio, sānxi, sānctum 4. — ar likumu apstiprināt,
 svētt

sānctus, -a, -um — svēts, neaizkarams
sānē adv. — prātīgi, protams
sanguis, -inis m. — asinis
sapiēns, -entis — gudrs, saprātīgs
sapientia, -ae f. — saprāts, dzīves gudrība
sarcīna, -ae f. — nasta
satiō 1. — pieēdināt, apmierināt
satis adv. — pietiekami
satur, -ura, -urum — pieēdis
scilicet adv. — protams
sciō, scīvi (scit), scitum 4. — zināt
scopulus, -ī m. — klints
scribō, scripsi, scriptum 3. — rakstīt
scriptor, -ōris m. — rakstītājs, rakstnieks
scyphus, -ī m. — kauss
secrētus, -a, -um — atsevišķs, vientuļš
saeculum (saeculum) — cilvēka mūžs, paaudze, laik-
 mets
secundus, -a, -um — labvēlīgs, sekojošs, otrs
secūrus, -a, -um — bezbēdīgs
sed coni. — bet
sedeō, sēdi, sessum 2. — sēdēt, atrasties
sēdēs, -is f. — sēdeklis, mitekļis
sēdō 1. — apmierināt
sella, -ae f. — sēdeklis
semel adv. — vienreiz
semianimus, -a, um — pusdzīvs
semper adv. — vienmēr
senex, senis m. — sirmgalvis
sensim adv. — nemanot
sensus, -ūs m. — sajūta
sententia, -ae f. — doma, spriedums
sentio, sēnsi, sensum 4. — just, novērot
sēparātus, -a, -um — nošķirts, nomaljus
sequor, secūtus sum 3. — sekot, pievienoties
serēnus, -a, -um — skaidrs
sermo, -ōnis m. — saruna
serpens, -entis m. f. — čūska
sērus, -a, -um — vēls
serviō 4. — par vergu būt, kalpot
servitūs, -ūtis f. — verdzība, kalpība
servulus, -ī m. — jauns vergs
servus, -ī m. — vergs kalps
sevērītas, -ātis f. — nopietnība
si coni. — ja, ja tikai
sic adv. — tā
sidus, -eris n. — debess spīdeklis, zvaigzne

signum, -i n. — zīme, tēls
 silva, -ae f. — mežs
 similis, -e — līdzīgs
 similitudo, -inis f. — līdzība
 simius, -ii m. (parasti simia, -ae f.) — merkaķis
 simplex, -icis — vienkāršs
 simplicitas, -atis f. — vienkāršība
 simpliciter adv. — vienkārši
 simul adv. — reizē, tajā pašā laikā
 simul conj. — tikko
 simulacrum, -i n. — attēls
 simulo 1. — atdarināt, liekuļot
 sine praep. c. acc. — bez
 singuli, -ae, a — pa vienam
 sino, sivi, situm 3. — ļaut
 sitio 4. — slāpt
 sitis, -is f. — slāpes
 societas, -atis f. — kopība, sabiedrība
 socius, -ii m.; socia, -ae f. — biedrs, -e
 sol, solis m. — saule
 solacium, -ii n. — apmierinājums
 soleo, solitus sum 2. — mēgt (mēdzu)
 sollers, -tis — izveicīgs, asprātīgs, gudrs
 sollertia, -ae f. — veiklība, viltība
 sollicitus, -a, -um — nemierīgs
 solus, -a, -um — vienīgais
 solutus, -a, -um — atraisīts
 solvo, solvi, solutum 3. — atraisīt, samaksāt
 somnus, -i m. — miegs
 sonipes, -pedis m. — dz. zirgs — skanošu kāju
 sono, sonui, sonitum 1. — skanēt
 sonus, -i m. — skaņa
 sophus, -i m. — prātnieks, gudrais
 sorbitio, -ōnis f. — virums
 spargo, sparsi, sparsum 3. — bērt, bārstīt
 species, -ei f. — izskats, veids
 speculum, -i n. — spogulis
 specus, -us m. — ala
 spes, -ei f. — cerība
 spiritus, -i m. — gars, dzīvība
 splendo 2. — spīdēt
 splendor, -ōris m. — spīdums
 spolio 1. — laupīt
 spondeo, spondei, sponsum 2. — galvot
 sponsor, -ōris m. — galvnieks
 spūmō 1. — putot
 stagnum, -i n. — purvs, stāvošs ūdens

statio, -ōnis f. — nometne, apmetne
 statūra, -ae f. — augums, stāvs
 stō, steti, statum, stāre — stāvēt
 stringō, strinxī, strictum 3. — izvilkt, savilk
 studium, -ii n. — dziņa, pafika, nodarbe
 stultitia, -ae f. — mulķība, neprātība
 stultus, -a, -um — mulķīgs
 strophā, -ae f. — viltība, viltīgs vārds
 stupor, -ōris m. — mulķība, apjukums
 suādeo, suāsi, suāsum 2. — pārliecināt
 subdolos, -a, -um — viltīgs
 subinde adv. — tūlīn pēc tam
 subito adv. — piepeši
 subitus, -a, -um — piepešs, negaidīts
 sublevo 1. — pacelt, atvieglot
 sublimis, -e — augsts, cēls
 subripio, -ripui, -reptum 3. — slepus pajemt
 subsidiū, -ii n. — rezerve, palīdzība
 subtilis, -e — smalks, pamatots, noteikts
 subtollō sk. tollō
 successus, -ūs m. — panākumi, pieiešana
 succumbō, -cubui, -cubitum 3. — padoties
 succurrō, -curri, -cursum 3. — palīgā steigties
 sudor, -ōris m. — sviedri
 summus, -a, -um — virsējais, augstākais
 sūmō, sūmpsi, sūmptum 3. — jemt, lietāt
 super adv. — virsū
 super praep. c. acc. et abl. — pāri par
 superbia, -ae f. — augstprātība
 superbus, -a, -um — lielisks, varens
 superi, ōrum m. — dievi
 superō 1. — pārspēt
 supersum, -fui, -esse — atlikties, piltība būt
 superus, -a, -um — agrākais, virsējais
 supervolō 1. — pāri lidot
 supplex, -icis — pazemīgs lūdzejs
 suprā adv. — virsū
 supra praep. c. acc. — virs, pāri
 surculus, -i m. — zars
 sūs, suis m. f. — cūka
 suspendō, -pendi, -pēsum 3. — pakārt, pacelt
 sustineō, -tīnui, -tentum 2. — izturēt, saturēt, stiprināt
 sutor, -ōris m. — kurpnieks
 suus, sua, suum — savs, -a

t

- taberna, -ae f. — viesnīca
 tabula, -ae f. — rakstāmā plāksne
 taceō, -ui, -itum 2. — klusēt
 tacite adv. — klusu
 talis, -e — tāds
 tamen adv. — tomēr
 tandem adv. — bēdžot
 tangō, tetigi, tactum 3. — skart, sniegties
 tantum adv. — tik daudz, tik
 tantus, -a, -um — tik liels
 tardus, -a, -um — lēns, gauss
 tartareus, -a, -um — apakšzemes
 taurus, -i m. — vērsis
 tectum, -i n. — jumts, pajumte
 telum, -i n. — metamais šķēps
 temo, -ōnis m. — disteļe
 temperō 1. — vadīt, savaldīt
 tempestas, -atis f. — vētra, laikmets
 temptō 1. — mēģināt
 tempus, -oris n. — laiks
 tendo, tetendi, tentum 3. — stiept, uzvilkt
 tenebrae, -arum f. — tumsa
 teneō, tenui, tentum 2. — turet
 tenuitas, -atis f. — smalkums, trūcīgums
 tergum, -i n. — mugura
 terquillum, -i n. — mēslu čupa
 terraneola, -ae f. — zemes bezdelīga, čurkste
 terreō, ferrui, territum 2. — baidīt
 thesaurus, -i m. — dārgumi, manta
 testimonium, -i n. — liecība
 testis, -is m. f. — liecinieks
 testor 1. — liecināt
 testudo, -inis f. — bruņurupucis
 tigillum, -i n. — mazs baļķis
 timeō, -ui 2. — bīties
 timidus, -a, -um — bailīgs
 timor, -oris m. — bailes
 tintinnabulum, -i n. — zvans
 tollō, sustuli, sublātum 3. — celt
 torqueō, forsi, tortum 2. — mocīt, griezt, vēlt
 totus, -a, -um — viss
 toxicum, -i n. — inde
 tradō, tradidi, traditum 3. — nodot, uzticēt, aprakstīt
 tragicus, -a, -um — attiecīgs uz trāģediju
 trahō, traxi, tractum 3. — vilkt

transversus, -a, -um — šķērsām esošs
tremō, -ui 3. — **trīcēt**
trepidō 1. — trīcēt, baidīties, bailīgi smaidīt
tribuo, -ui, -utum 3. — piešķirt
triclīnium, -ii n. — atzveltne ēšanai
trīcor 1. — šķēršļus radīt, apstāties
trīstis, -e — bēdīgs
trīticum, -i n. — kvieši
trīvium, ii n. — krustceļš
truncus, -a, -um — sakropļots
tū pron. pers. — tu
tueor, tuitus sum (tutatus sum) 2. — sargāt
tum adv. — tad
tumeo, -ui 2. — uztukt
tunc = tum
turba, -ae f. — pūlis
turbō 1. — uztraukt, sajaukt
turbulentus, -a, -um — sajaukts, duļķains
turpis, -e — nejauks, nekrietns
tūtus, -a, -um — drošs, aizsargāts
tuus, -a, -um — tavs, -a
tympanum, -i n. — rokas bungas

U

ubi (j) adv. — kur?
ulcīscor, ultus sum 3. — atriebties
ullus, -a, -um — kaut kāds
ultro adv. — pats par sevi
unā adv. — kopā
unde adv. — no kurienes
unguis, -is m. — nags
ungula, -ae f. — zirga nags
unus, -a, -um — viens, -a
urbs, -is f. — pilsēta
usque adv. — nepārtraukti
ūsūrpō 1. — lietāt, iegūt par īpašumu
uter, **utra**, **utrum** — kurš no abiem
utilis, -e — derīgs
utilitās, -ātis f. — derīgums, labums
utor, ūsus sum 3. — lietāt
ūva, -ae f. — vīnoga
uxor, -ōris f. — laulāta draudzene

V

- vacca, -ae f. — govns
 vadum, -i n. — brasls, sekla vieta
 vagor 1. — klejot
 valeo, -ui 2. — spēt, būt stipram
 validus, -a, -um — stiprs
 vānus, -a, -um — tukšs, iedomīgs, niecīgs, vētīgs
 vāstus, -a, -um — milzīgs
 vātes, -is m. f. — pareģis, dzejnieks
 vector, -ōris m. — ceļotājs
 vehementer adv. — ļoti, strauji
 vēlōx, -ōcis — ātrs
 vēnātor, -ōris m. — mednieks
 vēndito 1. — pārdot
 venia, -ae f. — atļauja
 veniō, vēni, ventum 4. — nākt, tuvoties
 vēnor 1. — medit
 venter, -tris m. — vēders
 verbōsus, -a, -um — runīgs, daudzvārdīgs
 verbum, -i n. — vārds, teiciens
 vēritās, -ātis f. — taisnība, patiesība
 vērō adv. — īsteni, patiesībā
 versus, -ūs m. — dzejas panti
 versus adv. et praep. c. acc. — virzienā
 versus, -ūs m. — apgrīšanās
 vērtō, vērti, versum 3. — vērst, grīzt
 vērum adv. — bet
 vērus, -a, -um — paties, īsts
 vescor 3. — ēst
 vester, vestra, vestrum pron. poss. — jūsu
 vestigium, -ii n. — pēda, pazīme
 vestis, -is f. — drēbes
 vetus, -eris — vecs
 vetustās, -ātis f. — vecums, senatne
 vexō 1. — svaidīt
 via, -ae f. — ceļš
 viaticum, -i n. — ceļa nauda
 viātor, -ōris m. — ceļotājs
 vicinia, -ae f. — apkaime, tuviene
 vicinus, -a, -um — kaimiņi
 victor, -ōris m. — uzvarētājs
 victus, -ūs m. — barība
 videō, vīdi, vīsum 2. — redzēt, skatīties
 videor, visus sum 2. — likties
 vigilō 1. — nomodā būt
 vilis, -e — ļets, nevērtīgs

villa, -ae f. — vasarnīca, māja
 vincō, vici, victum 3. — uzvarēt, pārspēt
 vindicō 1. — atriebt, tiesības pieteikt, stingri uzstāties
 vindicta, -ae f. — atriebība, sods
 vinea, -ae f. — vīna dāzns
 vipera, -ae f. — čūska
 virtus, -utis f. — krietnums, varonība, tikumība
 vis f. — spēks
 vita, -ae f. — dzīve, dzīvība
 vitium, -ii n. — vaina, kļūda
 vitō 1. — valdīt
 vituperō 1. — pelt, maitāt
 vivō, vixi, victum 3. — dzīvot
 vivus, -a, -um — dzīvs
 vix adv. — tikko
 volo 1. — laisties
 volucer, volucris, volucre — kas laižas
 volucris, -is f. — putns
 volumēn, -inis n. — grāmata, vistoklis
 voluptās, -atis f. — patika, tīksme
 volūtō 1. — vajāties
 votum, -i n. — veltīts upuris, lūgšana, svētīgs so-
 lijums.
 vox, vōcis f. — balss, skaņa, sauciens
 vulgō 1. — paziņot, kļūt vispār zināmam
 vulgus, -i, n. — pūlis, tauta
 vulpēcula, -ae f. — lapsiņa
 vulpēs, -is f. — lapsiņa
 vulpinus, -a, -um — lapsas
 vultus, -ūs m. — seja

Z

zōna, -ae f. — josta

SATURS

	Liber primus	
	Prologus	3
I	Lupus et agnus . . .	3
II	Ranae regem petierunt .	4
III	Graculus superbus et pavo .	5
IV	Canis per fluvium carnem ferrens	5
V	Vacca, capella, ovis et leo	5
VI	Ranae ad solem	6
VII	Vulpes ad personam tragicam	6
VIII	Lupus et gruis	6
IX	Passer ad leporem corsiliator	7
X	Lupus et vulpes iudice simio	7
XI	Asinus et leo venantes	7
XII	Cervus ad fontem	8
XIII	Vulpes et corvus	8
XIV	Ex sutore medicus .	9
XV	Asinus ad senem pastorem	9
XVI	Ovis, cervus et lupus	10
XVII	Ovis, canis et lupus	10
XX	Canes famelici	10
XXI	Leo senex, aper, taurus et asinus	11
XXII	Mustela et homo	11
XXIII	Canis fidelis	11
XXIV	Rana rupta et bos	12
XXVI	Vulpes et ciconia	12
XXVIII	Vulpes et aquila	13
XXX	Ranae metuentes taurorum proelia	13
XXXI	Milvus et columbae	13

Liber secundus

VI	Aquila et cornix	14
VII	Muli duo et raptores	15

Liber tertius

V	Aesopus et petulans	15
VI	Musca et mula	16
VII	Lupus ad canem . . .	16
XII	Pullus ad margaritam	17
XIV	De lusu et severitate	17
XVI	Cicada et noctua . . .	18
XVIII	Pavo ad Junonem de voce sua	18
XIX	Aesopus respondet garrulo	19

Liber quartus

I	Asinus et galli .	19
III	De vulpe et uva	20
IV	Equus et aper .	20
VI	Pugna murium et mustelarum	20
VIII	serpens ad fabrum ferrarium	21
IX	Vulpes et caper .	21
X	De vitiis hominum	21
XII	Malas esse divitias	22
XVI	De capris barbatis	22
XVII	De fortunis hominum	22
XXII	De Simonide .	23
XXV	Poëta	23

Liber quintus

II	Viatores et latro	25
III	Calvus et musca	25
VI	Calvus et quidam aleque pilis defectus	26
X	Canis et sus et venator	26

Appendix

IV	Prometheus et dolus	27
VI	Auctor	27
VII	Aesopus et scriptor	28
XI	Aesopus et victor gymnicus	28
XII	Asinus ad lyram	29
XVIII	Aesopus et servus profugus	29
XXI	Viator et corvus	29
XXII	Pastor et capella .	30
XXIII	Serpens et lacerta	30
XXX	Terraneola et vulpes	30

Commentarii

Liber primus	32—36
Liber secundus	. 36
Liber tertius	37—38
Liber quartus	38—41
Liber quintus	. 42
Appendix	43—44
Prosōdija	45—47
Metrika	47—49
Phaedrus (biografija)	50—52
Vocabularium	53—90

**MOSU ZINĀTNISKO GRĀMATU IZDEVUMI UN
KOMISIJAS.**

Apiņš, K. doc. — Acs refrakcija un viņas noteikšana	3.—
Ausejs, L. doc. — Finanču matemātika	6.—
Bickis, J. — Latvijas augu noteicējs	3.—
Bīmanis, M. prof. — Odens vadi I, broš.	1.—
Butkevičs — Tilpumu analīzes formulas	. —.30
Centnerszvera, M. prof. un asist. J. Krustīns — Neorganiskās ķīmijas kurss I daļa iesiet.	4.—
II daļa iesiet.	4.—
Dunsdorfs, Edg. — Oksenšernas Vidzemes muižu saimn. grāmatas 1624.—1654.	12.—
Dīriķis — Baļķu un zaģētu materiālu tabulas, iesietas	2,—
Fišers — Logaritmi un antilogaritmi	—.75
Frēze — Romiešu ties. vēsture (krievu val.)	1.—
Gulbis, Fr. doc. — Eksperimentālā fizika I daļa iesieta	6,—
II daļa iesieta	8.—
III daļa iesieta	6.—
Jōns, O. un Križus, E. — Latvijas kukaiņu noteicējs. Tauriņi	4.50
Kalniņš, J. doc. — Telojošās ģeometrijas kurss ar atlasu	3.—

Krustiņšons, J. — Praktiskie darbi fizikālā un elektroķēmiķijā	4.50
Lautenbachs — Latv. literatūras vēsture I daļa	—50
Lautenbachs — Angļu literatūras vēsture	—30
Lucs, O. prof. — Organiskā ķēmiķija	brošēta 4.— iesieta 5.—
Malvess, A. doc. — Techniskā vārdnīca celtniec.	12.—
Markus, R. doc. — Koku mērišana	4.—
Melsters, N. — Pētījumi par piena trieku	6.—
Miķelsons — Slimnieku izmeklēšanas schēma,	brošēta —30 iesieta —60
Neureiters, F. doc. — Norādījumi par tiesas, resp. policijas obdukcijām,	brošēta 1.— iesieta 2.—
Primānis, J. doc. — Latviešu anatomiskā vārdnīca	3.50
Riekstiņš — Latviešu cilšu kapu tipi un apbedīšanas parašas dzelzs laikmetā	1.50
Savickis, J. — Govslopu mastišu etioloģija Lietuvā	3.—
<i>Studia theologica I</i>	5.—
Straubergs K. prof. Romiešu literatūras vēst.	—50

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES STUDENTU PADOMES GRĀMATNĪCA

Rīgā, Kr. Barona ielā 6

Tālr. 20920